

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

du

MERCREDI 22 SEPTEMBRE 2021

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

WOENSDAG 22 SEPTEMBER 2021

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 21 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Vraag van Eva Platteau aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De interpretatie van 'dwingende humanitaire reden' bij inreisverboden" (55019785C)

01 Question de Eva Platteau à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "L'interprétation de la notion de "raisons humanitaires urgentes" en cas d'interdiction d'entrée" (55019785C)

01.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik had deze vraag nog voor het zomerreces ingediend.

Toen waren er bepaalde maatregelen van kracht, zoals een principieel inreisverbod voor niet-essentiële reizen voor niet-EU-burgers. Op dit moment zijn er geen inreisverboden, maar dat kan natuurlijk nog altijd veranderen als de covidsituatie verslechtert.

Mijn vraag betrof paragraaf 2 van artikel 21 dat het inreisverbod voor landen met een heel hoog risico regelt. Toen stonden er 29 landen op die lijst. Er werd ook gezegd dat uitzonderingen mogelijk waren. Een van die uitzonderingen is een dwingende humanitaire reden. Een attest van dwingende humanitaire reden moet uitgereikt worden door de Belgische diplomatieke of consulaire post en goedgekeurd door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Er was toen een persoon die palliatief was en die graag afscheid wilde nemen van zijn ouders die in Zuid-Afrika wonen, een land dat toen op de lijst van landen met een heel hoog risico stond. Er werd evenwel geen uitzondering toegestaan en de ouders kregen dus geen toestemming om naar België te komen.

Ik heb de volgende vragen. Hoe moet de dwingende humanitaire reden worden geïnterpreteerd? Ik weet immers dat er voor die specifieke situatie naar een oplossing werd gezocht. Kan men bezwaar aantekenen tegen een dergelijke beslissing van een consulaat of diplomatieke post?

01.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mevrouw Platteau, er gelden inderdaad nog een aantal reisbeperkingen. Zolang de covidpandemie niet wereldwijd onder controle is, blijven die belangrijk, zeker om ons te beschermen tegen gevaarlijke varianten.

Er zijn inderdaad uitzonderingen waar nodig. Er wordt een onderscheid gemaakt naargelang de reiziger

afkomstig is uit een gebied met een hoog of een heel hoog risico. Er is dus een verschil tussen derde landen die worden aangemerkt als rode zone, van waaruit niet-essentiële reizen niet toegelaten zijn, en landen die werden aangemerkt als zone met een heel hoog risico, met een algeheel reisverbod omdat er een gevaarlijke variant aanwezig is.

De regels voor een bezoek zijn anders in de twee categorieën, wat maakt dat er voor een rood land toelating kan worden gegeven om bijvoorbeeld een begrafenis bij te wonen en voor landen in het tweede geval niet. Voor personen afkomstig uit een gebied met een heel hoog risico, stelt artikel 21, § 2 van het ministerieel besluit dat een attest van dwingende humanitaire reden nodig is, uitgereikt door de Belgische diplomatieke of consulaire post en goedgekeurd door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Voor reizigers afkomstig uit een gewone rode zone zijn de regels minder streng. Bijlage 3 bij het MB zegt daarover dat reizen om humanitaire redenen zijn toegestaan. Een humanitaire reden kan verschillend worden beoordeeld naargelang het land waar de reiziger zich bevindt. In beide gevallen is een bezoek aan een palliatief persoon toegestaan voor naaste familieleden mits de nodige bewijsstukken worden voorgelegd. Sinds augustus zijn er evenwel geen landen meer die zich in de tweede categorie bevinden, waardoor ook het strengere inreisverbod op dit moment niet langer van toepassing is. Ik zei al in de commissie dat ik voor het specifieke geval dat u aanhaalt in juni al een positief reisadvies had gegeven. Volgens mijn informatie zou dat bezoek dan ook hebben plaatsgevonden.

In het algemeen geldt dat als we niet akkoord gaan met de beslissing van het consulaat we contact kunnen opnemen met de dienst Vreemdelingenzaken. Het zijn weliswaar bijzondere tijden, maar het verheugt me toch dat we sinds augustus maatregelen hebben kunnen nemen, waardoor mensen die een begrafenis moeten bijwonen, zich daarvoor kunnen verplaatsen.

01.03 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Het klopt inderdaad dat mevrouw Willaert deze vraag in juli had gesteld. Zelf had ik mijn vraag tot minister Verlinden gericht omdat ze een ministerieel besluit van haar betrof. De vraag was toen of een palliatief persoon kon worden bezocht. Het antwoord luidde neen. Op de volgende vraag, enkele weken later, of de begrafenis van die persoon kon worden bijgewoond, bleek het antwoord dan weer ja te zijn. Die vreemde situatie viel moeilijk uit te leggen, maar nu hebt u ons toch wat verduidelijking kunnen geven.

Het is ook goed te weten dat mensen zich steeds tot de dienst Vreemdelingenzaken kunnen wenden, wanneer ze het niet eens zijn met de beslissing van een consulaat. Hartelijk dank om dit toe te lichten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Wouter Vermeersch aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De vestiging van een illegaalcentrum in Jabbeke" (55020128C)

02 Question de Wouter Vermeersch à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La création d'un centre pour réfugiés en séjour illégal à Jabbeke" (55020128C)

02.01 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de staatssecretaris, zoals u weet, verzet Jabbeke zich tegen de concrete plannen om daar een afhandelingscentrum voor illegalen en transmigranten te vestigen. Dat zou er moeten komen voor een snelle administratieve afhandeling van de vele opgepakte illegalen aan onze Vlaamse kust. Volgens federaal minister van Justitie, de heer Van Quickenborne, is zo'n centrum nodig in West-Vlaanderen, en is daar de juridische expertise ook aanwezig om de dossiers sneller af te handelen.

Mijn eerste vraag is dan ook of de staatssecretaris kan bevestigen dat er een locatie wordt gezocht voor een afhandelingscentrum in West-Vlaanderen? Uw partijgenoot Hendrik Bogaert zei op WTV Focus, de Westvlaamse regionale televisie: "Men heeft mij hierover gecontacteerd. Eerst ging het over een gesloten opvangcentrum, nu is het iets anders, een meer open centrum, wat ik al vermoedde." En nu komt het: "We hebben er absoluut geen vertrouwen in dat men dat op een goede manier kan organiseren voor Jabbeke." Bent u het ermee eens dat een afhandelingscentrum in de eerste plaats een gesloten centrum hoort te zijn, en zoniet, waarom?

Zoals u weet, is er zowel in Zeebrugge langs de E40 als aan de Westkust een steeds grotere toestroom van illegalen en transmigranten. Twee sites komen concreet in aanmerking voor dat zogenaamd illegaalcentrum: de voormalige kazerne van de civiele bescherming in Jabbeke en de gebouwen van de

federale politie tussen de snelwegen A10 en E40. Kan de staatssecretaris dat bevestigen en toelichten welke locaties momenteel in West-Vlaanderen worden bekeken voor de vestiging van een afhandelingscentrum?

En tot slot, is de staatssecretaris het met de toekomstige burgemeester van Jabbeke, Hendrik Bogaert eens, dat Jabbeke geen geschikte locatie is voor een open afhandelingscentrum voor illegalen, en zoniet, waarom?

02.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Dank voor uw vraag die ik op juiste manier probeer te interpreteren, afhankelijk van wat we bedoelen met een afhandelingscentrum. Het zou opmerkelijk zijn, mocht de gemeente Jabbeke zich verzetten tegen concrete plannen van de federale overheid om in de gemeente een afhandelingscentrum voor mensen in onwettig verblijf en transmigranten te vestigen, omdat ik geen weet heb van dergelijke concrete plannen.

De vraag is waar het hier over gaat. Met afhandelingscentrum, los van wat die term dan zou moeten betekenen, bedoelt u volgens mij een administratief centrum dat bedoeld is voor de administratieve en politionele opvolging van transitmigranten die door de politie worden geïntercepteerd. Zo'n administratief centrum, dat vandaag in België niet bestaat, zou dan onder de bevoegdheid vallen van mevrouw Verlinden.

De vraag rijst in hoeverre zo'n administratief centrum wenselijk is. Ofwel hebben we het over een ander soort centrum, een open opvangcentrum of een oriëntatiecentrum voor transitmigranten. Er bestaan echter evenmin plannen om iets dergelijks op te richten, noch in Jabbeke noch ergens anders, en ook daar kan men zich afvragen hoe wenselijk zo iets is.

Waar wel plannen voor bestaan, is voor de creatie van nieuwe gesloten centra voor de vasthouding van personen in onwettig verblijf, in het kader van hun terugkeer. Dat is het gesloten centrum dat bestaat, in Brugge, en waar uiteraard ook plannen rond bestaan. Die plannen krijgen vorm in het geïntegreerd infrastructuurplan Terugkeer. Er wordt bekeken welke de meest geschikte locaties zijn voor dergelijke gesloten centra, waarbij het ook niet de bedoeling is om aparte gesloten centra te hebben voor transitmigranten. Wanneer transitmigranten voor een gedwongen verwijdering in aanmerking komen en in het kader daarvan worden vastgehouden, worden zij zoals andere mensen in onwettig verblijf vastgehouden in een gesloten centrum van de Dienst Vreemdelingenzaken. Er moet uiteraard altijd wel een mogelijkheid zijn tot terugkeer. Er is dus geen specifiek onderscheid of specifiek centrum voor transitmigranten, anders dan voor anderen.

Dus op basis daarvan is de vraag wat u bedoelt. Ik vermoed het eerste, en mocht het het eerste of het tweede zijn, dan ben ik duidelijk geweest. Wat het derde betreft, daar kan ik ook heel duidelijk en concreet in zijn, met name dat er daar effectief nood aan is en dat er plannen zijn om dat verder uit te werken.

02.03 **Wouter Vermeersch** (VB): Dank u, mijnheer de staatssecretaris. U kaatst een aantal vragen naar mij terug, maar ik kan ze natuurlijk niet beantwoorden. Ik stel hier normaal gezien de vragen als parlementslid. Waarom stel ik u deze vragen? Minister Van Quickenborne is met een aantal ronkende verklaringen in de West-Vlaamse pers gekomen, waar uw collega-partijgenoot Hendrik Bogaert zeer fors en fel op gereageerd heeft. Vandaar dat ik u hier een aantal vragen stel. Wat is daar gaande? Wat heeft Van Quickenborne nu aangekondigd? Waar verzet Hendrik Bogaert zich tegen? U weet het blijkbaar zelf niet, u bent blijkbaar ook niet op de hoogte, aangezien u vragen aan mij begint te stellen.

Laat me wel heel duidelijk zijn dat de gemeente Jabbeke in zijn repliek natuurlijk gelijk heeft door te stellen dat die illegalen en transmigranten – en dat zei Bogaert ook – in de eerste plaats moeten worden tegengehouden aan de Europese buitengrenzen en niet in Jabbeke zelf. De aanstaande burgemeester van Jabbeke, Hendrik Bogaert, zei letterlijk op de West-Vlaamse regionale televisie, en ik citeer hem: "Wij hebben er absoluut geen vertrouwen in dat men dat op die manier of op een goede manier kan organiseren voor Jabbeke". Ik vind dit toch een forse uitspraak. Als uw partijgenoten er geen vertrouwen in hebben, wie zijn wij dan als Vlaams Belang om er uiteindelijk wel vertrouwen in te hebben? Wij gaan als Vlaams Belang zeker niet meestappen in de plannen zoals die nu door Van Quickenborne zijn voorgelegd en door Bogaert worden bestreden.

Jabbeke kan misschien niet op de steun van CD&V en deze regering rekenen, maar zeker wel op de steun van Vlaams Belang. Ook wij zullen ons met alle middelen verzetten tegen elke vorm van open afhandelingscentra voor illegalen in West-Vlaanderen. Het Vlaams Belang wil heel duidelijk dat de illegalen

die in West-Vlaanderen aanwezig zijn, actief worden opgespoord, opgepakt en vastgezet in gesloten centra. Voor het Vlaams Belang moet er dus een gesloten centrum komen in West-Vlaanderen, van waaruit al die illegalen effectief ook worden uitgewezen. Dat is ons standpunt, daarover zijn wij heel duidelijk. Ik hoop dat u ook wat duidelijkheid kunt scheppen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het rapport over het Belgische hervestigingsprogramma" (55020143C)

03 Question de Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapport relatif au programme de réinstallation en Belgique" (55020143C)

03.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, in juli 2021 is een rapport verschenen van Caritas International, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, 11.11.11 en CIRÉ over hervestiging.

In het rapport wordt berekend wat voor België een eerlijke solidaire bijdrage zou zijn in verhouding tot de internationale noden inzake hervestiging.

De auteurs van het rapport vragen concreet om, gespreid over een groeipad van drie jaar, 8.800 mensen te hervestigen, te beginnen met 2.000 mensen volgend jaar.

Behalve de kwantiteit van hervestiging wordt ook gepleit om de kwaliteit van het Belgische hervestigingsprogramma te verhogen, door meer te investeren in begeleiding en duurzame integratie.

Ten slotte vragen zij om bij de totstandkoming van het nieuwe migratiewetboek ook aandacht te hebben voor een nieuw wettelijk kader voor hervestiging.

Ik hoef u niet te vertellen dat hervestiging heel actueel is in het licht van wat in Afghanistan gebeurt en de vluchtelingen die er op dit moment in de buurlanden in vluchtelingenkampen aanwezig zijn en waarvoor Europa ook aan België vraagt een inspanning te leveren, om die vluchtelingen te hervestigen.

Naar aanleiding van het rapport heb ik drie concrete vragen.

Heeft uw kabinet kennisgenomen van het rapport? Indien ja, welke beleidsconclusies trekt u uit het rapport?

Bent u van plan te werken met een quotum voor hervestiging?

Op welke manier wil u de kwaliteit van het Belgische hervestigingsprogramma verhogen?

Ik dank u alvast voor de antwoorden.

03.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Platteau, ik heb inderdaad kennisgenomen van het rapport. De nood aan hervestiging is uiteraard niet nieuw. De voorbije jaren werd ook steeds de aanbeveling van het UNHCR gevolgd.

België moet daarin uiteraard net zoals alle andere landen in de wereld verantwoordelijkheid opnemen. België heeft de voorbije jaren in de woorden vaak zijn verantwoordelijkheid opgenomen, maar in de daden is dat niet altijd het geval geweest.

Wij hebben de voorbije jaren, zeker in het regeerakkoord, een engagement opgenomen, dat ook duidelijk in dat akkoord staat.

De commissie vraagt jaarlijkse quota van personen die België zal hervestigen. Het is belangrijk ter zake te gaan naar operationeel vooral realistische engagementen, die wij kunnen aangaan en ook moeten nakomen. Dat is belangrijk in tegenstelling tot heel veel zeggen en uiteindelijk heel weinig doen.

Vanaf 2022 moet er dus ook ruimte zijn, om ook het programma van *community sponsorship* verder uit te

breiden, zodat hervestigde personen niet steeds in de reguliere opvang van Fedasil moeten worden opgevangen. Dat brengt namelijk het risico met zich dat, indien er te weinig plaatsen zijn door een asielinstroom of door een overstroming of een pandemie die maakt dat overal bufferplaatsen of quarantaineplaatsen moeten worden gecreëerd, de hervestiging ook on hold moet worden gezet.

Bovendien wordt in het kader van het migratiewetboek ook gewerkt aan een wettelijk kader voor het hervestigingsprogramma. Uiteraard kan in een ideale wereld met een nieuw migratiepact, waarin er controle is van wie er binnen- en buitengaat, in ieder land een heel ambitieus programma worden opgesteld, waardoor er veel meer controle is en iedereen zijn verantwoordelijkheid kan opnemen in een solidaire hoop.

03.03 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben het met u eens dat ons beleid het niet bij woorden mag houden maar dat we ook daden nodig hebben. *Community sponsorship* is een interessante piste die we verder moeten bekijken om de mensen die naar hier komen snel te kunnen integreren en goed op te vangen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- **Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation des droits humains en Syrie" (55020394C)**
- **Katrin Jadin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le retour des réfugiés syriens en Syrie" (55020657C)**
- **Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La torture et le viol subis par des Syriens et Syriennes rentrés au pays" (55020958C)**

04 Samengevoegde vragen van

- **Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De mensenrechtensituatie in Syrië" (55020394C)**
- **Katrin Jadin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De terugkeer van Syrische vluchtelingen naar Syrië" (55020657C)**
- **Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De foltering en verkrachting van terugkerende Syriërs" (55020958C)**

04.01 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, vous avez pu lire comme nous, dans un récent rapport d'Amnesty International, la liste dressée de graves violations des droits humains commises par le gouvernement syrien à l'égard des réfugiés rentrant au pays. On parle de viols, d'autres formes de violences sexuelles, d'arrestations arbitraires, de tortures ou de mauvais traitements. Bref, les populations de réfugiés syriens sont encore aujourd'hui gravement menacées.

Dans ce contexte, mes questions sont les suivantes.

Avez-vous pu prendre connaissance de ce rapport d'Amnesty International? Quelle est l'attitude de la Belgique à l'égard des réfugiés syriens? Envisagez-vous des retours au pays? Une évaluation de la situation est-elle réalisée par le CGRA? Le cas échéant, tient-elle compte des faits graves décrits dans ce rapport? Comment cette situation est-elle traduite dans les décisions prises?

Enfin, à l'égard de vos collègues du Danemark et de la Suède qui préconisent encore de renvoyer les Syriens chez eux, comptez-vous les encourager à réévaluer leur position et à opter pour une vision plus humaine et prudente au vu d'un État qui manifestement ne respecte pas les droits humains de ses concitoyens?

04.02 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, Syriërs die al dan niet vrijwillig terugkeren naar hun land van herkomst, lopen een reëel risico op foltering en verkrachting. Amnesty International heeft daarvan bewijzen vergaard in 66 dossiers teruggaande tot de zomer van 2017. Daarbij gaat het om 13 kinderen en 5 doden, terwijl 17 personen nog steeds vermist zijn. Een derde van de vergripen vindt plaats in Damascus, een zogenaamde veilige zone. Dat zijn nog maar de gerapporteerde gevallen en die vormen slechts een fractie van het werkelijke aantal. Meer dan een derde van de slachtoffers werd rechtstreeks vervolgd wegens hun voormalige vluchtelingenstatus. Vluchten wordt er gelijkgesteld met terrorisme of landverraad, wat zwaar bestraft wordt. Nog een reden voor het hardhandig optreden van de

Syrische autoriteiten is het feit dat een slachtoffer afkomstig is uit een streek met veel oppositie tegen het Syrische regime.

Die feiten doen vragen rijzen bij de Belgische en Europese terugkeerpolitiek. Niet alleen is in Syrië de humanitaire problematiek groot, het terugsturen van vluchtelingen die er het risico op vervolging lopen, is in strijd met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

De situatie voor Syrische terugkeerders blijkt zeer gevaarlijk en risicovol. Werd de beoordeling door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op basis van die informatie al aangepast? Zo niet, hoe verklaart u dat?

04.03 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Merci, chers collègues. Comme vous le savez, l'évaluation du risque de persécution ou du risque réel d'atteinte grave, selon les définitions du réfugié et de la protection subsidiaire, relèvent de la compétence d'instances indépendantes, en particulier du CGRA, et en cas de recours, du Conseil du Contentieux des Étrangers. Il ne m'appartient pas de demander au CGRA de se justifier au sujet de la politique menée. Je pense que ce ne serait d'ailleurs vraiment pas la meilleure chose à faire pour le monde politique.

Je peux en tous cas affirmer que le CGRA suit de très près l'évolution de la situation dans tous les pays, y compris en ce qui concerne la Syrie. Le CGRA prend en compte un maximum de sources. On peut donc considérer que le rapport d'Amnesty International est connu et pris en compte. Le CGRA évalue chaque situation de manière très approfondie et sur une base individuelle. Il semble également que le CGRA ne considère pas qu'il soit justifié de procéder de manière générale à la cessation du statut de protection subsidiaire en raison de l'évolution dans ce pays d'origine.

Het is dus in de eerste plaats aan de Europese Commissie om erop toe te zien dat de naleving van de Europese verdragen, met inbegrip van het principe van non-refoulement, door alle lidstaten gerespecteerd wordt. En ook de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) maakt eigen analyses van de situatie in derde landen.

Ik ben hierover dus niet rechtstreeks gecontacteerd door mijn Deense of Zweedse collega's, maar ik ga ervan uit dat in de Europese Unie de Europese instanties, in casu de Europese Commissie, het nodige werk doen.

04.04 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, si je vous entends bien, on ne renvoie pas aujourd'hui de Syriens dans leur pays? C'est bien là, la question: en renvoie-t-on en Syrie, au regard de la situation actuelle? Je n'ai pas bien saisi votre réponse et ne suis pas certain de l'absence de renvois en Syrie. C'est ce qui m'inquiète le plus aujourd'hui.

Hier, au nom du gouvernement, la ministre Kitir débloquent huit millions d'euros pour l'aide humanitaire en Syrie, la motivation étant qu'en l'absence de solution à la guerre civile, nous devons garantir une telle aide. Dans le même sens, il me semble qu'en ce cas, nous devons protéger les Syriens qui sont en danger s'ils retournent dans leur pays. Je souhaiterais sincèrement recevoir la certitude que nous les protégeons et que nous maintenons, quoi qu'il arrive, le non-refoulement des Syriens actuellement présents sur notre territoire tant que nous ne connaissons pas la situation de leur pays.

04.05 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, dank u wel voor uw antwoord.

Ik herhaal dat het terugsturen van vluchtelingen die het risico lopen op vervolging in strijd is met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dat is effectief wat hier gebeurt. Het gaat hier over gevallen van verkrachting en foltering bij terugkeer en ik heb het ook niet duidelijk gehoord van u, mijnheer de staatssecretaris. Worden er nu mensen teruggestuurd of niet? Ik ben daar heel benieuwd naar. Als dat ondertussen wel zo is, dan is dat met alle risico's van dien en dat is toch onaanvaardbaar. Zolang we niet zeker zijn van een veilige terugkeer van Syriërs moeten we deze beslissing opschorten.

04.06 Staatssecretaris Sammy Mahdi : Er is een reden waarom ik verwijs naar het CVGS. Dat is niet omdat het in deze over Syrië of een ander land gaat, maar wel omdat het die instantie is die beslist of iemand recht heeft op internationale of subsidiaire bescherming of dat iemand teruggestuurd kan worden of niet.

Wanneer de vraag is: we gaan toch niemand terugsturen en het non-refoulement-principe naast ons

neerleggen? Uiteraard niet, en dat geldt niet alleen voor Syrië. Het non-refoulement-principe geldt niet alleen voor Syrië en ook niet alleen voor Syrië en Jordanië, en ook niet alleen voor Syrië, Jordanië en Somalië, enzovoort. Ik kan alle landen van de wereld opsommen. Er is een principe dat gehanteerd wordt.

We keren terug naar een discussie die we een tijdje geleden hebben gehad over een ander land, maar het principe is altijd dat het CVGS in volledige onafhankelijkheid oordeelt over ieder dossier. Altijd. Bij elke persoon wordt gekeken of hij in aanmerking komt voor het statuut van erkend vluchteling of subsidiaire bescherming krijgt. Zelfs in het geval dat dit niet wordt toegekend en in het geval dat die persoon mogelijks teruggestuurd zou worden, doet de DVZ een check van artikel 3 van het EVRM. Altijd.

Dus, verwijzen naar een bepaald specifiek land en vermelden dat we dat voor dit land niet doen, dat is geen rekening houden met onze werkwijze. Zo kan ik een uitleg doen voor ieder individueel land, maar het komt steeds exact op hetzelfde neer. Is er een specifiek beleid voor een welbepaald land? Neen. Sturen we mensen terug en houden we geen rekening met het non-refoulement-principe? Uiteraard niet. Uiteraard houden wij daar altijd rekening mee. Ik ben dus blij dat ik die vraag krijg en voor verduidelijking kan zorgen. Als dat mensen kan geruststellen, graag. Ja, België heeft respect voor artikel 3 van het EVRM.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De evaluatie van de relocatie van personen uit Moria" (55020416C)

05 Question de Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'évaluation de la relocalisation de personnes au départ de Moria" (55020416C)

05.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, in april had ik u al een vraag gesteld over de stand van zaken van de aangekondigde relocatie van 150 personen uit het Griekse vluchtelingenkamp Moria. U gaf toen aan dat die moeizaam verliep en verwees ook naar omslachtige bureaucratische procedures en de trage respons van de Griekse autoriteiten om mensen te matchen met de Belgische selectiecriteria. Daarom enkele vragen.

Kunt u een overzicht geven van de stand van zaken van de relocaties? Hoeveel mensen zijn er intussen in België opgevangen kunnen worden? Hoe evalueert u de samenwerking met de Griekse autoriteiten? Was er volgens u voldoende bereidheid van hun kant om de relocatie naar andere lidstaten snel te laten plaatsvinden?

In uw antwoord op mijn vraag in april gaf u ook aan dat België vertegenwoordigd is in de taskforce Moria van de Europese Commissie, die mee de bouw van nieuwe opvangfaciliteiten op de Griekse eilanden coördineert. Kunt u vertellen welke feedback u ontvangt van de Belgische deelname aan deze taskforce?

Mijn laatste vraag gaat over de opening van het nieuwe kamp op Samos, iets wat ook in de actualiteit gekomen is. Ik ben er zelf ook geweest en heb het zelf gezien. Ik ben zeer bezorgd over de invulling die de Griekse regering geeft aan de nieuwe vluchtelingenkampen: heel bewust ver afgelegen van enig dorp, zonder schaduw, ommuurd, met een avondklok, veel minder toegankelijk voor ngo's die bijstand willen bieden aan vluchtelingen enzovoort. Ik ben zeer bezorgd dat de leefomstandigheden van de mensen daar er zeker niet op vooruitgaan en dat dat ook een bewuste strategie is van de Griekse autoriteiten. Deelt u mijn bezorgdheid en bent u ook van plan om dit te blijven aankaarten op Europees niveau?

05.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, collega. Ik ben voor een stuk blij dat u de vraag stelt omdat mijn frustratie van de vorige keer dezelfde is gebleven: van de 150 personen zijn er intussen 34 overgekomen, voor 43 personen wordt een transfer gepland en er zijn 55 personen in behandeling. Voor de overige 18 is het wachten op een lijst met kandidaten van de Griekse autoriteiten.

Ik geef ook graag mee dat de Griekse autoriteiten zich hebben verontschuldigd bij onze diensten voor de vertraging die de relocatie intussen heeft opgelopen. Ik kan alleen maar zeggen dat de les die ik trek uit de relocatie uit Moria is dat ad-hocoplossingen allesbehalve optimale oplossingen zijn, zelfs in tijden van nood. Het is duidelijk dat het op de huidige manier niet optimaal verloopt. Er zijn dus structurele oplossingen noodzakelijk om te komen tot veel meer gestroomlijnde procedures.

De taskforce wordt voorgezeten door de Europese Commissie en werkt samen met de Griekse autoriteiten, de EU-agentschappen, de internationale organisaties en de ngo's. België vindt het belangrijk om hierin een rol op te nemen, maar we zijn ons ook bewust van de beperkte rol van de lidstaten. Er werd een referentiepersoon aangeduid die briefings ontvangt van de Commissie over de vooruitgang van de werkzaamheden. Deze persoon kan eventuele vragen in verband met de nood aan steun en expertise overmaken. Er is ook een nauwe samenwerking tussen de Europese Commissie en de Griekse autoriteiten, met regelmatige bezoeken, ook op het hogere niveau. De kritiek op de taskforce is me niet bekend.

Momenteel is er door de Europese inspanningen wel al een efficiëntere asielprocedure op de eilanden zelf, dat is het meest positieve aan de zaak, waardoor de achterstand bij asielaanvragen stelselmatig werd weggewerkt. In principe krijgen verzoekers vlugger uitsluitel, wat zou moeten resulteren in een kortere verblijfsduur op de eilanden. Er is hard ingezet op EASO, het agentschap dat ervoor moet zorgen dat er, ook op de Griekse eilanden, kan worden gebruikgemaakt van een pool van mensen die helpen om de procedures versneld te behandelen. Het is in elk geval positief dat de dossiers daar sneller behandeld worden.

De inplanting van de opvangkampen is inderdaad geen evidente discussie. De kampen op de eilanden zijn organisch gegroeid, zelfs tussen de olijfboomgaarden. Griekenland tracht nu op elk eiland de opvang op één plaats te concentreren. Het is immers de bedoeling dat de opvangkampen aan de Europese standaarden voldoen, dat alle essentiële diensten worden aangeboden en dat ze door één autoriteit worden beheerd. Dat zou moeten zorgen voor een efficiëntere organisatie. Dit veronderstelt dat het grotere opvangkampen zijn waarvoor men een geschikte locatie moet vinden en ook rekening moet houden met de lokale weerstand die daartegen kan bestaan.

Algemeen zullen de nieuwe kampen zeker een verbetering zijn in vergelijking met de vroegere kampen. Ik ben zelf op Griekse eilanden geweest, dus ik heb gezien dat er vooruitgang is, traag weliswaar. Dat is frustrerend, maar ik zie toch vooruitgang in de versnelde procedures. Door de zaken te centraliseren – één opvangplaats per eiland – moeten we in principe de EU-standaarden kunnen halen, maar we moeten dit blijven opvolgen.

05.03 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Dank u wel, mijnheer de staatssecretaris, voor een zicht te krijgen op de cijfers van de relocatie en ook omdat u zegt dat het een frustrerend proces is geweest.

Ik denk dat u iets optimistischer bent dan ik over de situatie in de vluchtelingenkampen in Griekenland. Het klopt dat België dat moet blijven aankaarten en op EU-standaarden moet blijven hameren. U ziet ook veel heil in meer gestroomlijnde procedures en een efficiëntere asielprocedure op de Griekse eilanden zelf. Zoals u weet, spreekt men daar niet van opvang tijdens een asielprocedure, maar zou het de bedoeling zijn van die kampen om mensen daar te houden tijdens de registratie- en identificatieprocedure en te gaan naar een kortere verblijfsprocedure. U weet echter even goed als ik dat mensen daar jarenlang verblijven. Sommige mensen die ik heb gesproken, verblijven al meer dan drie jaar in zo'n kamp. De vraag is of er voor hen dan snel een oplossing zal komen.

Een gevaar bij die kortere identificatieprocedure of kortere procedures, is dat zaken zoals het kunnen zien van een arts of het kunnen uitvoeren van een medisch assessment van de kwetsbaarheid van bepaalde mensen, op dit moment niet gebeuren. Ik heb daar mensen gezien in een rolstoel, die zich desondanks in het kamp bevinden en niet de nodige medische zorgen krijgen. Ik ben daar toch zeer pessimistisch over.

Ik vind dus dat we als België moeten blijven aankaarten, binnen de taskforce, binnen de Europese Commissie, op alle mogelijke platformen die we daarvoor hebben, dat de leefomstandigheden op een bepaald niveau moeten zijn.

U zegt dat de essentiële diensten worden aangeboden, maar laten we niet vergeten dat het ngo's in Griekenland moeilijk wordt gemaakt om bijstand te verlenen aan vluchtelingen. Sommige ngo's worden gecriminaliseerd omdat ze vluchtelingen helpen.

Toegang tot onderwijs is ook een grote bezorgdheid van mij. De kinderen in de kampen hebben in principe recht op formeel onderwijs. Europa geeft geld opdat die kinderen in het reguliere onderwijs terechtkunnen, maar de Griekse autoriteiten houden zich niet aan die regels. Het zijn schrijnende toestanden dat kinderen daar lang moeten verblijven en verstoken blijven van onderwijs.

De voorzitter geeft het teken dat ik moet afronden, maar ik vond het toch belangrijk om deze bezorgdheden ook in de Kamercommissie met jullie te delen. Ik wil u heel erg bedanken voor alle inspanningen die u levert voor de relocatie en de bilaterale contacten met de Griekse autoriteiten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Samengevoegde vragen van**

- Wouter Vermeersch aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De heropening van het open asielcentrum van Koksijde" (55020504C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De situatie met betrekking tot het Fedasilnetwerk" (55020721C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De situatie in het Fedasilcentrum te Moeskroen" (55020722C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opening van een opvangcentrum in Taintignies" (55020723C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De bezettingsgraad van het opvangcentrum Sol Cress" (55020838C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvangcapaciteit van de asielcentra" (55020847C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het dreigende tekort aan opvangplaatsen in het Fedasilnetwerk" (55020884C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De nakende asielcrisis" (55020908C)
- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het asielcentrum in Koksijde" (55020965C)

06 **Questions jointes de**

- Wouter Vermeersch à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La réouverture du centre d'asile ouvert de Koksijde" (55020504C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'état du réseau Fedasil" (55020721C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation dans le centre Fedasil de Mouscron " (55020722C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'ouverture d'un centre d'accueil à Taintignies" (55020723C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le taux d'occupation du centre d'accueil Sol Cress" (55020838C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La capacité d'accueil des centres d'asile" (55020847C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nouveau risque de saturation du réseau Fedasil" (55020884C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La crise imminente de l'asile" (55020908C)
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre d'asile de Koksijde" (55020965C)

06.01 **Hervé Rigot** (PS): Je vais tenter de tout résumer. J'ai plusieurs questions qui concernent l'état du réseau avec des conséquences à moyen et à long terme et des conséquences immédiates.

Concernant les conséquences à moyen et à long terme, Fedasil a perdu à ce jour plus de mille places dans son réseau d'accueil, notamment suite aux graves inondations qui ont singulièrement touché la Wallonie. À ce sujet, Fedasil est contraint d'ouvrir d'autres structures telles que le centre sur le site de la base militaire de Coxyde.

La situation humanitaire en Afghanistan, les engagements de réinstallation et les fermetures de certains centres sont autant d'éléments qui me font craindre pour l'avenir du réseau d'accueil. J'entends aussi que le centre d'arrivée est saturé. Il est nécessaire de donner du souffle et de l'oxygène au réseau d'accueil.

Étant donné la situation humanitaire en Afghanistan, avez-vous prévu des places supplémentaires? Quel est le taux d'accueil aujourd'hui dans notre réseau, qu'il soit collectif ou individuel? C'est important. Combien de

places tampons comptez-vous ouvrir? Allez-vous solliciter des moyens supplémentaires au niveau budgétaire?

Il faut anticiper l'hiver. Avez-vous le sentiment que votre plan et le plan de Fedasil permettront de passer cet hiver sans courir le risque que des personnes – des êtres humains qui seront dans les conditions pour solliciter le droit à l'accueil – se retrouvent à la rue durant cette période?

Concernant le centre de Mouscron, il se trouve dans un niveau de saturation terrible. Cela implique que les centres sont occupés à plus de 100 %. On a constaté des faits de violence – graves dans l'esprit de la bourgmestre – au sein du centre de Mouscron. Les riverains du quartier du Tuquet, la bourgmestre et la police se plaignent non pas de tous les résidents, mais d'un manque de discipline concernant certains d'entre eux. Le centre Fedasil de Mouscron subit-il un plus grand nombre d'interventions policières que d'autres structures?

Quel est le taux d'occupation du centre de Mouscron? Le centre Fedasil a-t-il un cadre de travailleurs sociaux proportionnés à la capacité actuelle? Allez-vous renforcer les moyens en tenant compte du cri d'alarme lancé par la bourgmestre et veiller à la sécurité pour contenir les incidents et les solutionner? Quels autres projets proposez-vous pour résoudre ces problèmes?

Dans un même ordre d'idée, le domaine de Taintignies pourrait devenir un nouveau centre d'accueil. Je comprends évidemment la démarche nécessaire de trouver des places supplémentaires vu la situation du réseau. Mais, aujourd'hui, on a le sentiment que l'information n'est pas passée ou qu'elle n'est pas passée comme elle aurait dû passer auprès des autorités locales. Au mois de mars, l'AVIQ a retiré son agrément pour des problèmes de gestion, de tensions internes et de qualité de vie des résidents. Depuis lors, le site est vide et, demain, il pourrait accueillir des demandeurs de protection internationale.

Monsieur le secrétaire d'État, de combien de places parle-t-on? Quand sera-t-il ouvert? Avec quels partenaires et pour combien de temps? S'agit-il d'un centre temporaire ou non? Le retrait de l'agrément de l'AVIQ pose évidemment question. Si nous ne sommes pas dans des conditions de qualité de vie pour des résidents AVIQ, le sommes-nous pour des demandeurs de protection internationale?

Je comprends qu'on ne puisse pas toujours anticiper les contacts avec les autorités locales. Toutefois, avez-vous pris des contacts avec la commune pour tenter de coordonner les actions en vue d'assurer une réelle intégration du public cible dans cet environnement local? C'est essentiel. Comment parvenir à une meilleure articulation en concertation avec les différentes autorités?

Monsieur le secrétaire d'État, il me reste une question importante qui touche ma province. Je suis stupéfait d'apprendre qu'aujourd'hui, le centre de Sol Cress à Spa, qui avait une capacité initiale de 200 personnes, est finalement occupé aujourd'hui par 450 personnes, soit 250 personnes supplémentaires. Cela s'est fait sans concertation avec les autorités locales ni information. C'est particulièrement inquiétant.

Fedasil explique cette augmentation par une saturation du réseau. J'entends bien cette saturation mais il n'empêche que les autorités locales doivent être informées. Cela a des conséquences sur la vie locale, sur les écoles, sur le service de la population, sur les services de police, sur l'intégration du centre dans la localité. Pour ma part, j'estime vraiment que, lorsqu'on double une capacité, on ne peut pas se passer d'une véritable concertation avec les autorités communales.

Monsieur le secrétaire d'État, quelles raisons justifient-elles ce taux d'occupation? D'autres sites connaissent-ils la même situation? Quelles sont les mesures prises pour maintenir un accueil de qualité? Il est question d'un partenaire privé pour lequel nous n'avons pas toujours eu un écho positif. Je m'inquiète dès lors beaucoup. Que fait-on pour maintenir l'accueil? Le personnel a-t-il été renforcé? A-t-on veillé à respecter le niveau de qualité, les normes de qualité fixées par Fedasil lorsqu'on a subitement doublé la capacité du centre? Il est essentiel de répondre à ces questions et de préparer un plan pour revenir dans les capacités initialement convenues avec l'autorité communale et, à défaut, entamer une véritable concertation pour rétablir le dialogue et la sérénité.

06.02 Dries Van Langenhove (VB): Eind vorige week werd vanuit Fedasil een toch wel opvallende mail verstuurd naar de Belgische vastgoedmakelaars. Fedasil geeft erin te kennen dat ze dringend op zoek zijn naar: "gebouwen die geschikt zijn voor de huisvesting van personen. Idealiter zijn deze gebouwen in goede staat, beschikbaar op korte termijn, voor de huurperiode van minimaal een jaar of langer, aan

marktconforme huurvoorwaarden."

Ik stel me daar toch wel vragen bij: worden er vaker dit soort mails verstuurd? Zo nee, welke reden geeft u aan voor deze dan toch uitzonderlijke urgentie?

In welke mate spelen de overstromingen in Wallonië en de crisissituatie in Afghanistan hier nog een rol in?

Met hoeveel plaatsen wil u deze opvangcapaciteit uitbreiden en hoeveel plaatsen stelt u dan concreet voorop?

En tenslotte, hoeveel mensen die door de overstromingen van twee maanden geleden getroffen werden, worden momenteel nog in de asielcentra opgevangen?

06.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, vous avez vous-même expliqué que 1 000 places avaient été perdues en raison de bâtiments endommagés suite aux inondations et que d'autres places avaient été réservées aux sinistrés.

Par ailleurs, la Belgique a déjà accueilli 160 personnes exfiltrées d'Afghanistan dans son réseau Fedasil.

Monsieur le secrétaire d'État, quelles sont les pistes actuellement envisagées pour éviter la saturation du réseau? Comment envisagez-vous de désamorcer les oppositions locales à l'ouverture de nouvelles places? On connaît le coût que représente un centre Fedasil pour une commune, les dotations sont-elles bien attribuées aux services liés? Pensez-vous faire appel à des sociétés privées pour fournir ces nouvelles places d'urgence? Avez-vous fait appel aux communes pour de nouvelles places en ILA?

06.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik voorspel al enkele weken dat het helemaal misloopt met uw asielbeleid. De asielcrisis is er de facto. U zoekt nu bufferplaatsen. Er zijn natuurlijk omstandigheden die u altijd kunt invoeren en waar ik ook respect voor heb. Ik begrijp natuurlijk de wateroverlast en het aantal plaatsen dat daardoor is weggefallen. Er is de situatie in Afghanistan die plots in augustus bijzonder acuut is geworden en waar dan ook plaatsen voor nodig zijn, al zullen we zo meteen nog discussiëren over wie er dan juist gerepatriëerd moest worden. Het aantal asielaanvragen stijgt enorm. We zitten dus met een soort asielcrisis, een opvangcrisis kan ik zeggen: een heel hoge bezettingsgraad, quasi geen terugkeer, veel aanvragen en lange wachtlijsten.

Hoe denkt u deze crisis te bedwingen? Hoeveel bufferplaatsen en extra opvang bent u van plan te openen? U hebt ook een oproep gelanceerd aan de lokale besturen om LOI-plaatsen te openen. Daarover had ik een schriftelijke vraag ingediend en het resultaat was op dat moment bijzonder magere. Is dat ondertussen veranderd, hebt u meer positieve antwoorden van lokale besturen? Hoeveel LOI-plaatsen kunt u openen?

Tot slot heb ik nog één oproep. U hebt er al meermaals een punt van gemaakt dat u beter overleg wilt plegen met lokale besturen bij het openen van nieuwe asielcentra, want volgens u verliep dat in het verleden heel slecht. Ik hoor nu van collega Rigot dat u de capaciteit van een centrum in Spa meer dan verdubbeld hebt en dat er geen overleg was met het lokale bestuur. In Moeskroen zijn er heel veel problemen met de openbare orde. Ik heb de burgemeester van Koksijde gehoord die niet helemaal akkoord gaat met die opening. Ik heb ook de burgemeester van Machelen gehoord die zich veel zorgen maakt nadat hij een e-mail van de Regie der Gebouwen gekregen heeft met de boodschap dat de aldaar gemaakte plannen niet kunnen doorgaan, omdat op vraag van Fedasil de optie bekeken wordt om er eventueel een asielcentrum van te maken.

U belooft dus om het zoveel beter te doen dan in het verleden qua overleg met de burgemeesters, maar in de praktijk blijkt dat toch niet altijd het geval te zijn en blijkt dat heel wat wrevel te veroorzaken.

Mijn vraag is dus heel eenvoudig: hoe gaat u deze nieuwe asielopvangcrisis aanpakken?

06.05 Darya Safai (N-VA): Begin september uitte de burgemeester van Koksijde zijn bezorgdheid over de heropening van het asielcentrum in zijn gemeente en over het gebrek aan communicatie van u en uw diensten. Hij stelde tevens dat er van die 300 plaatsen, op minstens 30 niet begeleide minderjarige vluchtelingen (NBMV) in dat centrum zouden worden opgevangen. Hij maakt zich terecht ook zorgen over de vaccinatiegraad van de asielzoekers.

Dit centrum dient als buffercapaciteit. De burgemeester wenst dit centrum weliswaar te sluiten eind dit jaar, daarom heb ik volgende vragen.

Wat is de stand van zaken betreffende dit asielcentrum? Wanneer wordt het heropend? Hoeveel asielzoekers zullen hier worden opgevangen? Hoeveel NBMV? Dienen zij niet apart te worden opgevangen? Hoelang zal dit centrum geopend blijven? Wanneer wordt het gesloten? Zal dit centrum blijven fungeren als buffercapaciteit? En tenslotte, wat met de vaccinatie van de asielzoekers?

06.06 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Sinds het begin van covid-pandemie weten jullie dat de situatie niet evident is, voor niemand, ook niet voor de medewerkers van Fedasil. In de verschillende opvangcentra in ons land gelden strenge maar noodzakelijke gezondheidsmaatregelen en zijn er ook plaatsen geserveerd om besmette personen te isoleren. Met dank aan het goede werk van de medewerkers in de verschillende opvangcentra, merken we dat we er voorlopig – we houden hout vast –, ondanks de pandemie en in situaties waarbij veel mensen samenleven, in zijn geslaagd om de grote risico's gekoppeld aan de pandemie in opvangcentra de baas te blijven.

De impact daarvan is wel dat er een isolatiecapaciteit is van in totaal 1.400 plaatsen, die moeten voorzien worden in het ganse opvangnetwerk mocht er een uitbraak zijn of mocht er iemand in quarantaine moeten worden geplaatst. Hoewel de bezetting het voorbije jaar enigszins stabiel is gebleven, is deze dus ook nooit drastisch gedaald. In de zomer werden we geconfronteerd met een toegenomen druk op het opvangnetwerk. We hebben het hier ook over de overstromingen, de watersnood die geleid heeft tot een daling van meer dan 1.200 buffer- en opvangplaatsen. Het betreft plaatsen die niet beschikbaar zijn wegens de overstromingen, en tijdelijk niet meer gebruikt kunnen worden, en ook plaatsen die door de lokale overheden worden gebruikt om tijdelijk Waalse burgers te huisvesten wiens huizen verdwenen of totaal onbruikbaar geworden zijn, ook omwille van de overstromingen.

Aangezien die laatste opvangplaatsen tijdelijk niet meer onder het beheer van Fedasil staan, heb ik geen details over het aantal personen dat hier wordt opgevangen, net omdat zij niet meer onder het beheer van Fedasil staan.

Bovendien zien wij een stijging van het aantal verzoeken dat wordt ingediend in het aanmeldcentrum en worden een 250-tal opvangplaatsen gebruikt voor de opvang van Afghanen in het kader van de evacuatiemissie.

Wij voorzien voorts een daling van het aantal beslissingen voor Afghanen wegens de tijdelijke beslissingsstop van het CGVS voor Afghanistan. Daardoor is de bezettingsgraad gestegen tot 92 %. Voor de collectieve opvangcapaciteit bedraagt de bezettingsgraad 94 % en voor de individuele opvang 90 %.

Om beter om te kunnen gaan met fluctuaties in de instroom, besliste de regering in juli 2021 al 5.400 bufferplaatsen te creëren. Die plaatsen zullen door Fedasil worden gecreëerd, om te kunnen anticiperen op de voorzienbare fluctuaties in de benodigde opvangcapaciteit.

Het was dan ook nodig de reeds bestaande bufferplaatsen te activeren, zoals dat het geval is in Koksijde, waar een buffercentrum is, en in Spa, waar ook bufferplaatsen waren, teneinde bijkomende capaciteit te identificeren en in te zetten.

Zoals de mail aangeeft die de heer Van Langenhove heeft vermeld, is Fedasil voortdurend op zoek naar infrastructuur die geschikt kan zijn voor opvangplaatsen. Daardoor beschikt het agentschap momenteel over concrete pistes, om de opvangcapaciteit iedere keer te herbekijken, rekening houdende met de kostprijs, met de infrastructuur en met de regionale spreiding. Dat zijn allemaal elementen die meespelen in de beslissing die uiteindelijk moet worden genomen.

L'un des sites potentiels se trouve à Taintignies. La capacité du centre n'a pas encore été établie. Elle est estimée entre 250 et 300 places. Etant donné que les négociations avec le propriétaire n'ont pas encore abouti, le délai et l'opérateur n'ont pas encore pu être définis.

Des travaux de conformité seront réalisés dans la partie du bâtiment qui le nécessite afin de répondre aux normes de qualités et de sécurité de Fedasil. Fedasil et moi-même avons eu plusieurs contacts avec la commune. Le bourgmestre a reçu les informations nécessaires sur les implications qu'engendre un centre de Fedasil sur le territoire de la commune. Fedasil restera toutefois en contact avec le pouvoir local afin de

faciliter la bonne coopération.

In Koksijde heeft Fedasil inderdaad het buffercentrum geactiveerd. Daar zullen deze week normaal de eerste bewoners aankomen. Fedasil plant in het opvangcentrum van Koksijde een capaciteit van maximaal 300 personen, waaronder 32 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Deze doelgroep werd al eerder opgevangen op deze site. Voor de begeleiding van de niet-begeleide minderjarigen wordt bijkomend gespecialiseerd personeel ingezet, zoals in alle opvangstructuren die dergelijke doelgroepen begeleiden.

De personen geëvacueerd uit Afghanistan worden momenteel elders in het opvangnetwerk opgenomen. Het is nog te bekijken of hiervan personen naar Koksijde zullen worden overgebracht. Personen die een verzoek om internationale bescherming indienen, ondergaan uiteraard een veiligheidsscreening. Verder neemt Fedasil zoals steeds de nodige maatregelen om de veiligheid van personeel en bewoners te waarborgen. Alle asielzoekers, dus zeker ook de minderjarigen, worden intensief begeleid door de medewerkers van Fedasil.

Ik ben mij bewust van de problematiek van transitmigratie in de kuststreek. Ik heb hier vorige week over van gedachten kunnen wisselen met de korpschef van de politiezone Westkust. De personen die zullen worden opgevangen in Koksijde zijn echter personen die al een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend en dus een verblijfsvergunning in België beogen. Deze doelgroep onderscheidt zich van de transitmigranten. Ik blijf wel in overleg met collega's bevoegd voor Justitie en Binnenlandse Zaken om de problematiek van transitmigratie verder aan te pakken.

Alle personen die toegewezen zullen worden aan Koksijde en andere plaatsen worden bij aankomst in België getest op covid. Van zodra dit mogelijk is, zullen deze personen ook gevaccineerd worden. Een precieze einddatum voor het centrum in Koksijde zal in overleg met de burgemeester en Defensie worden bepaald. Ik ben op de hoogte van de plannen van het lokale bestuur om de site in Koksijde op termijn te verwerven. Het is alvast niet de bedoeling om dit te belemmeren. De impact van covid op quarantaineplaatsen en op heel het asiel- en migratiebeleid is een van de redenen waarom we asielzoekers zoveel als mogelijk moeten aansporen om zich te laten vaccineren. Dat is ook in het eigen belang van iedere persoon die een prikje krijgt.

Comme mentionné, la capacité tampon a également été activée à Spa. Le centre d'accueil a dû accueillir de nombreux candidats supplémentaires dans un délai qui était très court. Fedasil apporte un soutien supplémentaire temporaire, afin que la qualité de l'accueil soit garantie, compte tenu de la période d'activation réduite.

L'activation de ces 250 places tampon nécessite le recrutement de personnel supplémentaire afin de continuer à répondre aux normes minimales prévues par le cahier des charges. Afin d'attribuer ce contrat, Fedasil évalue que l'infrastructure d'accueil de Sol Cress à Spa pouvait accueillir 550 personnes moyennant les adaptations nécessaires. L'agence est en concertation constante avec l'opérateur et les autorités locales pour s'assurer que toutes les dispositions du cahiers des charges sont respectées à tout moment.

Je tiens à préciser qu'il s'agit d'un centre avec une capacité tampon. J'ignore s'il est nécessaire de le rappeler, mais il y a une logique derrière les centres tampon, à savoir que nous n'avons pas le contrôle à 100 % du nombre de personnes qui introduiront une demande d'asile la semaine prochaine ou le mois prochain. Dès lors, nous ne pouvons pas toujours prévoir le nombre de places dont nous aurons besoin d'ici un mois ou six mois, raison pour laquelle nous avons un système avec des places tampon que nous devons pouvoir utiliser en cas de besoin.

Aussi, revenir à la normale, je veux bien, mais il faut savoir que les places tampon doivent pouvoir être utilisées précisément au moment où nous en avons besoin! En effet, cela évite d'aller à la recherche d'autres centres, pour lesquels un échange préalable s'impose avec certains bourgmestres avant de pouvoir progresser en la matière.

Le système de tampon est en quelque sorte un système de garantie que l'on se donne et il importe de savoir exactement de quoi il s'agit, sous peine d'être hors débat.

In de komende periode worden er opvangplaatsen geopend, waaronder een observatie- en oriëntatiecentrum voor niet-begeleide minderjarigen in Oudergem. Deze doelgroep is bijzonder belangrijk. Er zullen ook op andere locaties opvangcentra worden geopend. Er is uiteraard een dynamisch opvangbeleid,

waarbij men steeds opvangplaatsen moet voorzien, wetend dat zowat geen enkel Belgisch opvangcentrum bedoeld is om bij wijze van spreken honderd jaar mee te gaan. Men moet daar dus constant oog voor hebben.

We plannen momenteel geen nieuwe openbare aanbesteding, we rekenen op Fedasil en haar structurele partners zoals het Rode Kruis om de plaatsen te realiseren. Het is vandaag niet mogelijk om exact te bepalen hoeveel opvangplaatsen er nog zullen openen, aangezien dat uiteraard afhankelijk is van de evolutie in de komende maanden. We zullen niet meer plaatsen openen dan nodig, maar de creatie van 5.400 bufferplaatsen moet ervoor zorgen dat we ons verzekeren tegen wat er in de komende maanden zal volgen.

S'agissant du centre d'accueil de Mouscron, le taux d'occupation s'y élève en ce moment à 92 %. Je suis conscient de la tension actuelle et de la demande de la bourgmestre. Du reste, je visiterai très prochainement ce centre, comme je le fais souvent, car c'est essentiel. Demain, FEDASIL et la bourgmestre se rencontreront pour voir quelles mesures peuvent être prises en vue de mieux intégrer le centre dans le quartier.

En ce qui concerne le cadre du personnel, on compte 120,5 équivalents temps plein, comprenant les services administratifs, des polyvalents qui assurent sept jours sur sept, des assistants sociaux, une équipe médicale, une équipe logistique, une équipe technique, bien évidemment une équipe MENA, des animateurs – spécificité du centre mouscronnois – et des médiateurs qui aident à la prévention et gestion de conflit.

Tenant compte de la dimension du centre, Fedasil a déjà pris des mesures particulières telles que l'autorisation de recourir à un dispositif de caméras à l'intérieur du centre. Durant l'été, une société de gardiennage privé est venue renforcer les équipes la nuit et le week-end. Dès aujourd'hui, entre 18 h et 6 h du matin, des agents de sécurité vont venir appuyer les équipes sur place. De même, un agent de sécurité sera présent durant le week-end, de 9 à 18 h.

Le centre d'accueil de Mouscron est le plus grand du pays. Il est clair que, pour cette raison, une forte pression s'exerce sur un quartier. Pour le moment, nous avons besoin de toutes les places, mais il n'est pas souhaitable de disposer de centres d'accueil d'une telle capacité sur une base structurelle. Il importe donc de se concentrer, autant que possible, sur un accueil suffisant à plus petite échelle, par exemple en se servant d'une partie de ces grandes structures d'accueil comme d'une capacité tampon.

Een goede samenwerking met de lokale besturen is inderdaad van groot belang. Ik zal hen dan ook steeds inlichten over de plannen om een opvangcentrum op te starten. Om te leren van de ervaringen van lokale besturen met een opvangcentrum in hun gemeente heeft Fedasil op mijn vraag een enquête bij de burgemeesters uitgevoerd. Ik zal die burgemeesters uitnodigen om de resultaten van de enquête te bespreken en om te overleggen over de optimalisatie van de samenwerking met het federale beleidsniveau, want er is inderdaad zeker nog ruimte voor verbetering. Politiek moet bovendien gericht zijn op verbetering, in samenwerking met de lokale besturen, zeker wat het aangekaarte thema betreft.

Naar aanleiding van onze oproep aan de lokale besturen om bijkomende LOI-plaatsen te creëren, moesten wij vaststellen dat weinig lokale besturen daartoe bereid zijn. Nochtans is de individuele opvang cruciaal voor het opvangnetwerk en biedt het een sterke link met de lokale gemeenschap. Ik zal mijn verantwoordelijkheid op dat vlak zeker opnemen. De overheid heeft de wettelijke verplichting om op een degelijke manier te voorzien in voldoende opvang voor de daartoe gerechtigde personen, zelfs in moeilijke omstandigheden, uiteraard rekening houdend met de bezorgdheden van de lokale besturen en de burgers.

Daarnaast moeten we ons asiel- en opvangsysteem beschermen wanneer het onder druk komt te staan door oneigenlijk gebruik. Ik moet vaststellen dat groepen van personen steeds opnieuw verzoeken om internationale bescherming na een negatieve beslissing in België of een andere Europese lidstaat, zonder noodzakelijkerwijs nieuwe elementen aan te leveren. Dat kan niet de bedoeling zijn en verhoogt de druk op het systeem, waardoor ook de procedure voor andere verzoekers langer aansleept. Ik zal samen met mijn diensten meer inzetten op de snelle afhandeling van het significant hoog aantal meervoudige verzoeken en de kordate toepassing van de Dublinregels.

06.07 Hervé Rigot (PS): Merci pour vos réponses détaillées.

Concernant Spa, j'entends que la capacité pourrait être portée à 550 places puisque c'est l'estimation de

Fedasil. Je pense que c'est une information que la bourgmestre de Spa, Mme Sophie Delettre, va découvrir! J'espère que non, néanmoins il me semble, du moins au regard des éléments que j'ai moi-même découverts, il y a quelques jours. C'est important, car nous en étions à 200 places et le chiffre monte à 450 voire 550! Je comprends que des places tampon doivent être prévues et je suis le premier à dire que c'est le bon modèle: conserver des structures plus faciles à réactiver plutôt qu'ouvrir et fermer des structures à chaque occasion comme cela a été le cas lors de la crise de 2015-16. Cela a un coût énorme en termes de qualité des services et même de sites qui pourraient avoir d'autres finalités.

Toutefois, la concertation avec les autorités locales doit avoir lieu et il faut veiller à ce que la capacité retenue soit localement acceptable et gérable et que la commune soit en mesure d'offrir les services attendus aux structures d'accueil. Je remets l'accent sur la concertation dans le futur pour le centre de Spa Sol Cress.

Pour ce qui concerne la concertation au sujet de Taintignies, je n'ai pas eu de contact avec la commune. J'ai bien reçu une réponse maintenant sur la capacité estimée et les perspectives, mais pour ancrer des centres à un niveau local et pour ne pas faire face à l'opposition de la population face à l'inconnu, il est important d'impliquer le plus tôt possible les autorités locales dans le processus.

Pour ce qui concerne Mouscron, je connais comme vous le centre qui est un des plus grands centres de Belgique qui offre des infrastructures de grande qualité et de nombreuses mesures ont été prises comme l'utilisation de caméras, des équipes de sécurité supplémentaires pour l'encadrement. L'équipe y est de qualité, le centre est très bien géré.

Mais aujourd'hui nous sommes en pleine flambée émotionnelle. Vous avez raison: il faut se rendre sur place pour la faire redescendre. Je serai heureux de vous y accompagner lorsque vous vous y déplacerez si vous m'y conviez. Mais je dis: attention! Émotions et tensions à Mouscron. Un couvre-feu voulu par certains à l'égard des résidents du centre d'accueil serait une mesure inacceptable parce que stigmatisante et discriminatoire! Vous pourriez jouer le rôle important de fusible pour éviter cette montée et cette cascade.

Pour terminer, je salue votre initiative de lancement d'une enquête dans le but de récolter les avis des bourgmestres et des autorités locales qui ont vécu l'ouverture de centres. Ce sont des essais et des mesures correctrices qui nous permettent d'avancer et de mieux appréhender l'avenir pour réussir l'ouverture des structures collectives ou individuelles. Chapeau à ce sujet! C'est cela qu'il faut: créer le dialogue.

Dernier petit point, vous avez dit que vous aviez des difficultés à obtenir des ILA. Le constat est là aussi. On a floué les CPAS en 2015-2016. À un moment donné, on les a tous envoyés promener lorsqu'on a fermé des places d'accueil. Ils ont dû gérer des pertes d'emplois, des pertes de revenus, des loyers maintenus. Aujourd'hui, obtenir à nouveau la confiance des CPAS n'est évidemment pas simple certainement au niveau communal où les finances sont ce qu'elles sont. On ne va pas prendre de risques au niveau local si on n'a pas la certitude que nos partenaires, en l'occurrence l'État fédéral et Fedasil, ne nous floueront pas à nouveau. C'est à vous de jouer pour convaincre les CPAS. Je suis sûr que vous y arriverez. Je vous remercie, monsieur le secrétaire d'État.

06.08 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dat u geen exact en concreet cijfer kan geven van de meest actuele situatie van de slachtoffers van de overstromingen, kan ik mee leven. Ik had echter minstens graag een schatting gekregen van die slachtoffers, omdat dat vaak als excuus opduikt.

Voor de inplanting van de opvangcentra worden een aantal factoren aangehaald die worden gebruikt om ze te beoordelen, zoals kostprijs, infrastructuur en regionale spreiding. Jammer genoeg wordt de allerbelangrijkste factor niet aangehaald, namelijk de vraag of de lokale bevolking al dan niet met die inplanting akkoord gaat. Daarmee wordt jammer genoeg nooit rekening gehouden, hoewel dat heel belangrijk is in een democratie.

De burgemeester van Koksijde maakt zich heel veel zorgen over de komst van naar schatting een dertigtal niet-begeleide minderjarigen, die in het centrum zouden worden ondergebracht. Ik hoor nu net dat het zou gaan om 230 niet-begeleide minderjarigen. U schudt van neen. Ik heb dat daarnet toch op die manier begrepen. Het zou in ieder geval gaan om een grote groep niet-begeleide minderjarigen, waaronder ook een groot deel Afghanen.

Indien wij kijken naar wat uw christendemocratische collega uit Oostenrijk aangeeft, zullen wij moeten geloven dat Afghanen erg moeilijk te integreren zijn en dat velen van hen religieus en andere vormen van geweld goedkeuren.

Het betreft dus een heel moeilijke groep. U mag dan wel stellen dat in gespecialiseerd personeel zal worden voorzien om ze te begeleiden. Bij de vraag of dat in die casus voldoende zal zijn, heb ik echter ten eerste mijn twijfels.

U geeft ook aan dat u nog niet kan bepalen hoeveel opvangplaatsen u op termijn wil. Het zou wel leuk zijn, mocht het de ambitie zijn ze op termijn te verminderen. Dat zou al een mooie leidraad zijn. Ik hoop dat toch iets vaker te horen.

Een laatste punt waarover u het hebt gehad, is de problematiek van de meervoudige verzoeken, zijnde in wezen een vorm van rechtsmisbruik. Daar wordt al veel over gepraat, maar nog te weinig aan gedaan. Wat u straks al kan doen, is uw telefoon nemen en bellen naar een aantal collega-politici en partijvoorzitters van de coalitiepartners in uw regering om te vragen dat hun mandatarissen ophouden met asielzoekers op te stoken om van dat recht misbruik te maken, teneinde toch maar langer in ons land te kunnen blijven. Dat zou al een mooi begin zijn.

06.09 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Je vous remercie monsieur le secrétaire d'État pour cette réponse très complexe qui montre que nous devons garder notre ligne de conduite en respectant nos obligations internationales en termes d'accueil, en ne perdant pas de vue la réalité de terrain et en exerçant notre devoir d'information. Celui-ci est notamment rappelé par la Convention européenne des droits de l'homme et par beaucoup de textes internationaux. C'est essentiel de proposer une bonne information pour les habitants.

J'en profite aussi pour évoquer l'action de beaucoup de résidents de centres Fedasil qui, au lendemain des inondations, ont quitté leur centre pour aller aider des populations. C'est notamment le cas des résidents du centre de Spa, qui s'étaient aussi démarqués par la confection de masques au début de la crise du covid-19. Ils se distinguent de nouveau pour aider la population belge. On le dit trop peu.

On pourrait beaucoup parler du centre de Mouscron. Il est représentatif d'un ancien modèle: celui des mégastructures. Comme vous l'avez dit, il faut sortir de ce modèle et revenir vers des structures de taille plus humaine. Il faut aussi porter une attention à la comparaison proportionnelle des chiffres. Je ne suis pas certain que le nombre d'incidents à Mouscron soit beaucoup plus élevé que dans d'autres centres plus petits. Il faut aussi libeller ou ventiler ces chiffres au regard de la réalité du centre qui est, de plus, incorporé dans un quartier résidentiel, avec toutes les difficultés que cela comporte.

La question des dotations est importante. Comment une commune utilise-t-elle ses dotations? En tant qu'entité fédérale, avons-nous ou avez-vous un droit de regard sur ce sujet? La dotation est-elle bien utilisée pour améliorer la relation entre les habitants, la police et les résidents des centres? Il s'agit là de questions intéressantes pour une prochaine commission.

06.10 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik begrijp waarom zo weinig lokale besturen intekenen op uw oproepen om nieuwe lokale opvanginitiatieven te openen. Ze geloven het gewoon niet meer, na zoveel jaar crisis is het op, er is geen goodwill meer. In heel wat gemeenten heeft de lokale bevolking het wel gehad. De bevolking gelooft ook niet meer dat u met een echt structurele oplossing bezig bent. Het blijft dweilen met de kraan open. U hebt geen cijfers genoemd, maar ik heb nog de cijfers van een vorige mondelinge vraag: 7 lokale besturen hebben ingetekend voor 26 plaatsen. Dat is beschamend.

Opnieuw komt u met grote beloftes, zoals een snellere behandeling en meervoudige verzoeken. Hoe zult u dat doen? Iedereen kan asiel aanvragen en men kan zelfs twintig keer een aanvraag indienen als men wil. U spreekt over een snellere behandeling, maar de Afghanen zullen opnieuw opvang krijgen. Een tiende aanvraag van een Afghaan zal nu wel ontvankelijk zijn, vanwege de gewijzigde situatie, en dus zult u opvang moeten bieden.

U zegt ook dat u strenger zult toezien op de Dublinregels. Het gaat om 290 Dublinterugzendingen, maar wat zult u doen? Er is geen Europees akkoord over die regeling van die achttien maanden. Daardoor blijft u uiteindelijk verantwoordelijk en zult u die dossiers toch moeten behandelen. U stuurt een brief naar Griekenland om mensen terug naar ginder te mogen sturen, want de werking van de Dublinakkoorden ligt in

Griekenland gewoon plat. Ik heb dat allemaal meegemaakt. U belooft het nu opnieuw. Er zal helemaal niets van in huis komen;

U zegt dat er door de overstromingen 1.200 plaatsen in het gedrang gekomen zijn, waardoor u in de problemen zit. Op dit moment zijn er echter 27.000 opvangplaatsen, dus het aantal dat in het gedrang is gekomen, bedraagt minder dan 5 %, minder dan één op twintig. U stelt dat u door dat probleem nu plots 5.400 bufferplaatsen nodig hebt. Zelfs als ik bij de 1.200 problematische opvangplaatsen de 1.400 plaatsen isolatiecapaciteit bijtel, kom ik nog niet aan het aantal bufferplaatsen dat u vernoemt.

Het gaat om een structureel probleem. Het echte probleem, in uw persberichten niet vermeld, is dat er per maand bijna 3.000 asielaanvragen worden ingediend. U zit dus met heel veel capaciteitsproblemen, aangezien u aan al die aanvragers bed, bad en brood moet geven. Dat is de essentie.

De groene partijen zeggen dat de internationale verplichtingen moeten worden nagekomen, welke uitspraak ik wel begrijp. Mijn advies is dat u beter tijdelijk een stop zet op de *resettlement*, aangezien u tijdelijk geen plaats hebt. U begint best met effectieve ontruimingscampagnes.

Tot slot moet me nog een punt van het hart. In Spa heeft de overstroming afgelopen zomer zwaar toegeslagen. Toch moet het asielcentrum in Spa uitbreiden van 200 tot 550 plaatsen, als ik dat goed begrepen heb. Hoewel u dat stuk in het Frans antwoordde, heb ik toch goed geluisterd. In antwoord op een eerdere vraag vernam ik dat er per ongeluk enkele Afghanen in Spa werden ondergebracht en dat dit niet de bedoeling was. Dat gebeurde via Defensie en er was wel degelijk overleg met de burgemeester van Spa, die over de gang van zaken trouwens razend kwaad was. Nu echter gaat het asielcentrum in Spa van 200 naar 550 plaatsen, meer dan een verdubbeling in een gebied dat zo zwaar getroffen is door wateroverlast.

Hoe wil u dan het draagvlak behouden bij de bevolking? Ik vraag mij dat af.

06.11 Darya Safai (N-VA): Bedankt voor uw antwoorden. Als ik u goed heb gehoord, opent volgende week het centrum. Eenmaal het centrum is geopend, denk ik niet dat het terug zal gesloten worden. De evolutie gaat immers in de richting van meer asielaanvragen.

Ik hoor u zeggen dat van de 300 mensen die zich in Koksijde gaan vestigen er 230 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zijn. Dat is een cijfer dat te hoog is voor een centrum. Ik weet niet welke voorzieningen u plant voor deze minderjarigen. Zij vragen immers speciale voorzorgen. Ik heb ook gevraagd of die apart behouden worden of niet. Ik heb daarop geen antwoord gekregen.

Over de vaccinatie zegt u dat u niet van plan bent om te vaccineren, wat een gevaar vormt voor de bevolking. Een paar dagen geleden hebben wij een uitbraak gehad in een centrum in Scherpenheuvel. Ook die vraag is onbeantwoord gebleven.

06.12 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Ik begrijp waarom de collega's het slecht gehoord hebben. Ik zei eerst 32. Fedasil voorziet in het opvangcentrum van Koksijde in een capaciteit van maximaal 300 personen waaronder 32 niet- begeleide minderjarigen. Ik heb mij versproken en zie 232, waardoor jullie dat zo genoteerd hebben en niet de 32 die ik bedoelde. Ik geef graag deze verduidelijking vooraleer er alarmsignalen afgaan waar het niet moet.

De **voorzitter:** Dat is genoteerd in het verslag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De wervingscampagne bij de asieldiensten en bij DVZ" (55020935C)

07 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La campagne de recrutement pour les services d'asile et l'OE" (55020935C)

07.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, één van de meest essentiële elementen om een asielcrisis te bedwingen, is ervoor zorgen dat er voldoende personeel in de bevoegde diensten werkt. U beschikt over de nodige budgetten om daarin te voorzien. Wij kijken allemaal naar de versterking van die

diensten uit. Wat is de stand van zaken? Hoeveel personen zijn er al aangeworven? Vindt Selor voldoende kandidaten? Wanneer denkt u dat er een verschil voelbaar zal zijn op het terrein?

Kunt u een opsplitsing maken tussen enerzijds de Dienst Vreemdelingenzaken en de asieldienst en anderzijds het CGVS?

07.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Ik ben blij dat u deze vraag stelt omdat men effectief zou kunnen denken dat het in tijden van krapte op de arbeidsmarkt niet eenvoudig is om voldoende mensen te vinden die bij Asiel & Migratie willen komen werken. Het tegendeel is echter waar. Erg veel mensen hebben immers hun enthousiasme laten blijken door deel te nemen aan de selectieproeven die Selor organiseerde om zo'n 700 kandidaten aan te werven.

Op 23 april 2021 zette de ministerraad het licht op groen voor de aanwerving van 700 nieuwe medewerkers. Het gaat hier om de grootste aanwervingscampagne in jaren, waarvoor in versterking werd voorzien bij Selor en de stafdienst Personeel en Organisatie binnen de FOD Binnenlandse Zaken. De samenwerking met Selor verloopt zeer goed. De aanwervingscampagne is dermate ongezien dat er zelfs op zaterdagmiddagen tijdvensters worden voorbehouden om computertesten af te nemen, gelet op de beperkte capaciteit van Selor en ook om snel met de nodige resultaten te kunnen komen.

Van bij het begin wisten we dat er een flessenhalsprobleem zou optreden bij het aantal gecertificeerde voorzitters waarover de asiel- en migratiediensten beschikt om de mondelinge proeven af te nemen. Ook hier konden we rekenen op de steun van Selor om meer medewerkers van de diensten het opleidingstraject te laten volgen. De nieuwe gecertificeerde voorzitters zullen vanaf oktober beschikbaar zijn voor het afnemen van de mondelinge proeven.

Algemeen genomen verloopt de aanwervingscampagne dus bijzonder vlot, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt en de lopende aanwervingen bij andere overheidsdiensten, die toch een zekere concurrentie vormen.

De aanwervingsprocedure voor terugkeerbegeleiders is afgelopen. Daarvoor waren er 64 laureaten. Voor de vacature voor *migration and protection officers* zal de procedure in oktober afgerond zijn. Afhankelijk van het aantal kandidaten dat zal slagen voor de laatste mondelinge proef, zullen we al dan niet alle openstaande vacatures in een keer kunnen invullen. De procedures voor veiligheidsmedewerker, jurist, groepsbegeleider, psychologisch consultant, interviewer en maatschappelijk assistent zijn nog lopende.

Zoals ik altijd zeg bij een vraag over dit onderwerp, nodig ik iedereen uit om op de website www.werkenbijasielenmigratie.be te gaan kijken welke vacatures voorlopig nog openstaan, maar u moet goed beseffen dat er hiervoor heel veel interesse is. Voor een aantal vacatures zullen wij dus zeer onverwacht alle plaatsen kunnen invullen in één golf, voor een aantal andere functies zullen wij een tweede keer een aanwervingsronde moeten organiseren. De Franstalige vacatures kunnen wij over het algemeen vlotter invullen dan de Nederlandstalige. Het loopt voor beide vlot, maar voor de Franstalige toch nog vlotter.

Zowel de diensten als ikzelf zijn dan ook blij dat er zoveel enthousiasme is om mee de schouders te zetten onder een beter asiel- en migratiebeleid. Wij spraken daarnet al over snellere procedures en over het sneller identificeren van mensen die misbruik maken van het systeem. Om dat te kunnen realiseren, heeft men ook personeel nodig. Ik ben zeer tevreden dat wij daar volop mee bezig zijn.

In de komende dagen start een volgende aanwervingsgolf waarin wij op zoek gaan naar 158 profielen van niveau C voor diverse functies. Denk aan de chauffeurs voor de gesloten centra en veiligheidsmedewerkers. Vanaf dat moment is de zoektocht naar alle profielen waarvoor wij een aanzienlijke hoeveelheid kandidaten nodig hebben, opgestart.

Uiteraard werven wij daarnaast ook aan via de algemene reserve van Selor, zodra er een laureatenlijst beschikbaar is. Kandidaten dienen wel een bijkomende proef af te leggen alvorens zij geselecteerd kunnen worden. Tot slot werven wij onder anderen IT-profielen, verpleegkundigen en artsen aan via de algemene selectie van Selor. Voor die knelpuntberoepen rekenen wij op de campagne die Selor in het najaar nog zal lanceren. Voor de migratiediensten gaat het om een beperkt, maar toch essentieel aantal personen.

Al wie al gesolliciteerd heeft of op de laureatenlijst staat, wens ik proficiat. Ik ben zeer blij dat heel veel mensen onze migratiediensten willen versterken. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt merk ik dat er

bijzonder veel interesse is. Dat is goed, want wij zullen de nieuwe medewerkers zeker kunnen gebruiken om onze diensten nog performanter te maken. Zo zullen wij ook onze diensten, waarvan terecht heel veel verwacht wordt, het personeel kunnen geven waar zij al lang om vragen om de ambities die de politiek vaak vooropstelt, mee te kunnen realiseren.

07.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het gaat inderdaad om een immense aanwervingsoperatie. Ik ben blij dat er zich tot nu toe veel kandidaten hebben aangemeld en dat de samenwerking met Selor en de dienst P&O van de FOD Binnenlandse Zaken goed verloopt. Ik wens u en alle kandidaten veel succes bij deze belangrijke aanwervingscampagne.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- **Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Masterplan Gesloten Centra" (55020537C)**

- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De stand van zaken in de gesloten terugkeercentra" (55020871C)**

08 Questions jointes de

- **Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le Masterplan Centres fermés" (55020537C)**

- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'état de la situation dans les centres de retour fermés" (55020871C)**

08.01 Tim Vandenput (Open Vld): *Er zijn te weinig plaatsen in de gesloten opvangcentra. Dat weten we al langer dan vandaag. In 2017 werd het plan met veel bombarie aangekondigd door de toenmalige Staatssecretaris maar het blijft vooralsnog wachten op de uitwerking ervan.*

U vertelde in de commissievergadering kort voor het reces dat er hard gewerkt wordt door uw kabinet en diensten om de noodzakelijke extra capaciteit in de gesloten centra te creëren. Dat juich ik toe. De beloftes van het verleden moeten nu omgezet worden in daden. De plannen werden door uw diensten becijferd en u ging in overleg met de Regie der Gebouwen om tot een effectief plan te komen.

Meneer de Staatssecretaris, ik heb daarom volgende vragen voor u:

Wat is momenteel de stand van zaken? Welke stappen werden er deze zomer gezet ter uitwerking van het plan?

Heeft u al een zicht op een realisatietermijn?

08.02 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, zowel in het regeerakkoord als in uw beleidsnota werd gesteld dat er werk zou worden gemaakt van de versnelde uitvoering van het masterplan voor de gesloten terugkeercentra. Dat plan voorzag in een verhoogde capaciteit in die centra, tot zo'n 1.150 plaatsen tegen eind 2020, begin 2021. Nu, eind 2021, zijn we nog altijd mijlenver verwijderd van wat meer dan vier jaar geleden in het vooruitzicht werd gesteld. Begin december vorig jaar verklaarde de staatssecretaris bevoegd voor de Regie der Gebouwen, de heer Mathieu Michel, dat twee van de aangekondigde terugkeercentra er niet voor het einde van deze regeerperiode zouden komen. Toen ik u daar begin juni over ondervroeg, stelde dat u de ambitie had om die centra sneller te bouwen en dat u daar de volgende maanden werk zou van maken. Intussen zijn we al vier maanden verder.

Welke nieuwe initiatieven hebt u intussen genomen om de versnelde bouw van de twee voornoemde terugkeercentra te realiseren? Welke concrete beslissingen werden er in dat verband reeds genomen? Ik kreeg graag een stand van zaken.

Kunt u ons garanderen dat de eerder beloofde uitbreiding van de capaciteit in de gesloten terugkeercentra er deze regeerperiode nog zal komen? Zo ja, met hoeveel plaatsen en binnen welke termijn?

Bent u bereid om in te gaan op ons voorstel om in afwachting van de realisatie van het masterplan werk te maken van een tijdelijk centrum voor gedwongen terugkeer, bijvoorbeeld door de inzet of huur van een of meerdere gevangenisboten of door gebruik te maken van leegstaande legerterreinen of leegstaande voormalige rijkswachtkazernes?

08.03 Staatssecretaris Sammy Mahdi: De voorbije maanden werd er inderdaad werk gemaakt van de

optimalisering van het eerder goedgekeurde masterplan. Er werd daartoe een nieuwe behoeftenberekening gemaakt en alle infrastructuurnoden voor het nieuwe aanklappende terugkeerbeleid, dat ik in de commissie al uit de doeken heb gedaan, werden in kaart gebracht. Dat heeft geleid tot een geïntegreerd infrastructuurplan voor de terugkeer, dat deel uitmaakt van het meerjareninvesteringsplan van de Regie der Gebouwen. Over dat investeringsplan wordt dan ook in de schoot van de regering een beslissing genomen en ik zal u dus pas na die besprekingen meer informatie over dat plan kunnen geven.

U verwees naar gevangenisboten, maar als ik me niet vergis, hebt u dit eerder al voorgesteld en heb ik u toen al moeten vertellen dat die piste door de vorige regering al werd onderzocht en vervolgens werd afgevoerd. Ik sta hoe dan ook open voor ideeën die ervoor kunnen zorgen dat we op korte termijn onze capaciteit in de gesloten centra kunnen opdrijven, maar gevangenisboten bleken praktisch niet haalbaar te zijn. We zullen dus andere wegen moeten bewandelen.

08.04 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, het terugkeerbeleid is voor ons een belangrijk onderdeel van het regeringsbeleid, bij voorkeur vrijwillig, maar anders gedwongen. In het verhaal van de gedwongen terugkeer zijn gesloten centra cruciaal.

Het masterplan is niet nieuw; dat werd al gestart ten tijde van de regering-Michel I in 2015. Collega Francken kent het dossier heel goed. Intussen zijn we 6 jaar later en u kunt nog steeds geen enkele realisatie voorstellen. Ik ben ervan overtuigd dat er bij de opmaak van het plan geen rekening is gehouden met bouwvergunningen of realistische budgetten. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat de in de begroting voor de bouw van de gesloten centra ingeschreven middelen ontoereikend zijn. We moeten dus voor uw financiële ruimte ter zake de begrotingsbesprekingen afwachten. Ik vrees alvast dat de gebouwen er niet voor 2023 zullen staan, gelet op de duur van de afhandeling van de aanbestedingsdossiers. Dat is de realiteit en dat is jammer, maar een en ander had vroeger vanaf 2015 kunnen gebeuren.

08.05 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt de noden in kaart te hebben gebracht, maar die zijn al vele jaren klaar en helder, zoals ik ook bij mijn vorige vraag heb opgemerkt. Freddy Roosemont van de Dienst Vreemdelingenzaken pleitte al lang geleden voor een verdubbeling van de capaciteit. Het in kaart brengen van de noden had dus niet zo veel tijd in beslag mogen nemen.

U zegt dat we het erover zullen hebben na de bespreking, maar wanneer komt die bespreking op de agenda? Ik hoop dat we daar niet opnieuw maanden op zullen moeten wachten. Bij de bespreking van het regeerakkoord in dat grote Europees parlement heb ik herhaaldelijk tot vervelens toe gevraagd hoe u de beloofde terugkeercijfers hard zou maken. Als u geen koppeling tussen ontwikkelingshulp en de terugnamebereidheid van een land ten aanzien van zijn burgers maakt, als u er niet meer voor zorgt dat gezinnen worden vastgezet in aangepaste terugkeerunits, als u woonstbetredingen in geval van illegaliteit verwerpt, kortom als u terugkeer zoveel moeilijker maakt, hoe zult u dan de terugkeercijfers verhogen? Zo luidde mijn vraag toen. De heer Verherstraeten draaide wat rond de pot, net zoals vele anderen, maar uiteindelijk stond de heer Lachaert recht met de belofte dat de regering dat zou doen dankzij de bouw van meer gesloten terugkeercentra. Eindelijk was er iemand die een antwoord gaf. Echter, wat zien we nu, zoveel tijd later? Dat er niets van in huis komt. Niet alleen nu, maar heel deze legislatuur wordt er niets van gerealiseerd. Die verhoogde terugkeercijfers, mijnheer Mahdi, zullen er dan waarschijnlijk ook niet komen. Misschien moeten we die belofte dan ook al maar intrekken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55020655C van mevrouw Jadin wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

09 Samengevoegde vragen van

- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het humanitaire visaprogramma voor Afghanen" (55020703C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van personen die Afghanistan ontvlucht zijn" (55020883C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het hervestigingsprogramma in Afghanistan" (55020886C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De uitbreiding van de Turkijedeal" (55020888C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het tegengaan van intra-

Europese asielmigriatiestromen van Afghanistan naar België" (55020916C)

- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De veiligheidsscreening van Afghanistan" (55020931C)

09 Questions jointes de

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le programme de visas humanitaires pour les Afghans" (55020703C)

- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des personnes réfugiées d'Afghanistan" (55020883C)

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le programme de réinstallation en Afghanistan" (55020886C)

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'extension de l'accord passé avec la Turquie" (55020888C)

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La lutte contre les courants de migration d'asile intraeuropéens d'Afghans vers la Belgique" (55020916C)

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le screening de sécurité des Afghans" (55020931C)

09.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb ook een aantal schriftelijke vragen ingediend, ik hoop dat ik daar binnenkort een antwoord op kan verwachten.

Over de evacuatieoperatie vanuit Afghanistan heb ik heel wat bedenkingen geformuleerd de afgelopen weken en een aantal voorstellen gedaan. Ik wil daar toch nog even op terugkomen.

Mijn eerste vraag is heel concreet: komt er een humanitair visumprogramma voor Afghanen? Daarmee bedoel ik voor familieleden van geredde Afghanen en familieleden van Belgen die ook de Afghaanse nationaliteit hebben. Komt er een humanitair visumprogramma voor die mensen, komt er een luchtbrug? In Nederland staan er reeds 22.790 mensen op die lijst. Hoe zit dat in België? Wordt dat gecentraliseerd? Is dat dan bij u? Ik neem aan van wel. Hoeveel mensen staan er op de lijst en wat gaat ermee gebeuren?

Mijn tweede vraag gaat over de 480 namen op de Belgische evacuatielijsten die mevrouw Wilmès gisteren gecommuniceerd heeft vanuit New York. Ze heeft gezegd dat er nog 480 mensen zijn die te evacueren zijn. De grootste categorie zijn 260 Belgen en hun rechthebbende echtgenoten of kinderen. Daarnaast zijn er nog 63 verschillende profielen, vooral vanuit het middenveld, zoals kunstenaars, mensen die een bijzonder risico lopen. Ten slotte zijn er 45 mensen die voor de Belgen hebben gewerkt – dus tolken, fixers en hun gezinnen – en 49 mensen met een verblijfstitel in België. Bij die laatste is mijn vraag over welke verblijfstitel in België het gaat? Gaat het over erkende vluchtelingen? U weet dat ik daar nogal gevoelig voor ben. Wie zijn die 49 mensen op die lijst? Daarnaast stel ik me ook de vraag wie er intussen op die humanitaire visumlijst staat van familieleden van Afghanen met langdurig verblijfsrecht in België die ginds zijn achtergebleven. Daar had ik graag een concreet antwoord op.

Mijn tweede punt gaat over het tegengaan van inter-Europese asielmigriatiestromen naar België van Afghanen die door andere Europese lidstaten uit Afghanistan werden geëvacueerd. Daarbij stel ik me de vraag hoe het kan dat er – zoals ik heb vernomen – onder andere Afghanen die via Frankrijk geëvacueerd zijn in België asiel aanvragen? Ik begrijp dat niet, dat zou toch absoluut niet mogen. Klopt dat verhaal? Zo ja, over wie gaat dat? Waar zijn de vingerafdrukken voor Eurodac afgenomen? Zijn die dan niet afgenomen bij de binnenkomst op de luchthaven, zij het Melsbroek, Zaventem, Parijs, Madrid of om het even waar? Ik had daar graag wat duidelijkheid over.

Worden die mensen ook gescreend? Het kan compleet niet de bedoeling zijn dat mensen die uit Frankrijk komen, hier asiel aanvragen. Dat is eigenlijk wat men mij verweet in de Kucam-affaire, namelijk dat mensen doorreisden. Mensen werden gered, maar reisden door, zodat men geen zicht meer had op wie dat doet. Ik verneem dat er mensen die in een ander land zijn toegekomen doorreizen naar België en hier plots asiel aanvragen. Ik vind dat heel straf. Hoe kan dat? Dat is mij helemaal niet duidelijk. Als er Belgen worden geëvacueerd door de Nederlanders, dan is er geen probleem. Het gaat dan om Belgen. Het is logisch dat die terug naar België komen, maar mensen die asiel aanvragen, moeten dat toch doen in het eerste land van binnenkomst? Is Dublin dan opgeschort? Hoe zit dat eigenlijk juist? Zijn er in dat kader al Dublinweigeringen gebeurd? Zo ja, hoeveel?

Een derde punt gaat over de veiligheidskring voor alle Afghanen. Tijdens het actualiteitsdebat hebben we daar vragen over gesteld, maar niet echt antwoorden gekregen. Zijn er mensen tegengehouden door die

screenings en wat is er dan met die mensen gebeurd? Zijn die mensen hier tegengehouden? Wat doet men met iemand die negatief wordt gescreend en hier ondertussen is? Of zijn er mensen in Islamabad tegengehouden omwille van een negatieve screening? Graag meer toelichting, dat zijn heel wat pertinente vragen waarover, in mijn ogen, nog onvoldoende duidelijkheid bestaat.

09.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je voudrais rapidement rappeler de qui on parle. On va beaucoup discuter de procédures dans les questions mais on va tout de même parler de femmes qui, contrairement à ce qui avait été promis par les Talibans, risquent leur vie en restant sur place, de personnes LGBT dont la vie est également en danger dans un régime totalitaire comme celui des Talibans. On parle des minorités comme les Hazara qui n'ont aucune perspective d'avenir dans ce pays.

Je voudrais tout d'abord revenir sur l'opération Red Kite et sincèrement féliciter tous les services, que ce soit la Défense, vos services et d'autres qui ont permis d'exfiltrer en un temps très court des centaines de personnes. Le travail a été remarquable. Il fallait le souligner. Malheureusement, il reste des personnes sur place, des Afghans et des Afghanes, des Belges qui n'ont pas pu embarquer lors de cette opération Red Kite. On entend beaucoup débattre depuis quelques semaines du fait que certaines personnes n'avaient pas le droit d'y être, de la nécessité de les rapatrier ou non. J'espère qu'on ne va pas dire à une personne, quelles que soient ses fautes et ses erreurs, comme un réfugié qui est allé voir sa mère malade, que c'est dommage, qu'on lui souhaite bonne chance avec les Talibans. Il y a des exceptions au fait de ne pas pouvoir rentrer dans son pays.

C'est une réalité: certaines personnes sont encore bloquées là-bas. Il va falloir trouver une solution.

Quelles sont les solutions pour les compétences qui vous reviennent?

Vu les circonstances exceptionnelles, vous avez évoqué la possibilité de déposer des demandes de regroupement familial depuis la Belgique. C'est une excellente idée qui correspond à un exemple de politique juste et humaine.

Par ailleurs, depuis notre débat d'actualité en commission, des discussions se sont-elles tenues au niveau européen et ce, afin de garder une continuité et une cohérence européennes dans l'accueil des réfugiés afghans?

La liste des personnes à évacuer continue-t-elle de grandir? Je pense à des activistes pour le droit des femmes et des personnes LGBT.

Les personnes candidates au regroupement familial ou qui avaient déjà reçu une réponse favorable font-elles partie de cette liste? Combien de visas humanitaires ont-ils été délivrés pour ces personnes depuis le mois d'août?

Je voudrais vraiment obtenir des éclaircissements sur la composition de cette liste de 450 personnes. Je comprends qu'elle doive rester secrète pour leur sécurité mais si on pouvait prendre connaissance des grands éléments. Y retrouve-t-on des candidats au regroupement familial ou pas du tout?

09.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Afghanistan heeft de Europese Commissie weliswaar aangekondigd dat een situatie zoals die van 2015, zich niet meer mag herhalen – er werd meteen wat geld voorzien voor de opvang in de eigen regio –, maar er is meer. Zo stelde de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, dat Europa de "morele plicht heeft om opvang te bieden aan iedereen die bescherming nodig heeft." EU-commissaris voor Asiel en Migratie Ylva Johansson deed trouwens een gelijkaardige oproep. Hoeveel van de 38 miljoen Afghanen men zo denkt op te vangen, werd er uiteraard niet bij gezegd.

Verschillende landen, waaronder Hongarije, Polen, Tsjechië, Denemarken en Oostenrijk, wezen deze oproep dan ook terecht resoluut af en kantten zich tegen het vrijwillig opnemen van nog meer Afghanen in het kader van hervestigingprogramma's of zogenaamde humanitaire migratiecorridors. De Oostenrijkse minister van Binnenlandse Zaken en christendemocraat Karl Nehammer stelde zonder meer dat de Europese Commissie permanent de verkeerde boodschap uitstuurt en noemde het overbrengen van duizenden en duizenden Afghanen naar Europa zeer kortzichtig en ideologisch misleidend beleid, dat gevaarlijk kan zijn voor Europa.

Aangezien een akkoord onhaalbaar bleek, blijft opvang in Europa een optie, maar beslist elk land zelf over hervestiging. U stelde in dat verband dat elk land specifieke bescherming kan bieden en dat België dat doet. Als wij goed zijn ingelicht, verwacht de Europese Commissie dat elke lidstaat deze maand nog zou meedelen hoeveel plaatsen voor hervestiging ter beschikking worden gesteld, niet alleen voor Afghanen, maar in het algemeen.

Ik heb hierover de volgende vragen.

Zal België bijkomende plaatsen voor hervestiging en/of programma's voor humanitaire visa voor Afghanen voorzien? Zo ja, hoeveel?

Mijn tweede vraag gaat over de Turkijedeal en de verwarring over het Belgische standpunt daaromtrent. Bent u nog altijd voorstander van de door u eerder bepleitte uitbreiding van de EU-Turkijedeal naar Afghanen? Eerste minister De Croo had daar blijkbaar toch een ander standpunt over. Wat is het standpunt van de Belgische regering? Werd er ter zake op Europees niveau reeds een initiatief genomen?

Ik heb tot slot ook een vraag ingediend over de veiligheidsscreening. Het is een beetje bizar dat wij daar in de vorige vergadering concrete vragen over stelden en dat er ons verzekerd werd dat er een viervoudige veiligheidsscreening was gebeurd, maar dat het stil bleef toen wij naar het resultaat van die screening vroegen. Ik hoop dat wij daar vandaag wat meer duidelijkheid over krijgen.

09.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, ik geef graag toelichting bij de vragen over de evacuatie uit Afghanistan en de toekomstige plannen. Zoals de heer Moutquin terecht heeft aangegeven, was het een operatie waarbij wij niet genoeg kunnen benadrukken wat er de bedoeling van was, zeker voor de categorie van personen over wie ik mij als staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie moest en moet ontfermen. Het gaat dan over vrouwen die jarenlang hebben gestreden voor vrouwenrechten in Afghanistan, bijvoorbeeld de ngo Moeders voor Vrede die daar een organisatie heeft die daaromtrent werkt.

Denk aan de vele journalisten die daar werken en heel veel moeite doen om te proberen de persvrijheid een kans te geven, wat in Afghanistan niet evident blijkt te zijn. Die mensen hebben ook een bijzondere nood aan bescherming. Denk aan mensenrechtenorganisaties ter plaatse. Er is ook een doelgroep in de sector van collega Dedonder, maar toch ook wel belangrijk: mensen die meegestreden hebben met onze militairen ter plaatse, zoals tolken of fikkers, en die jarenlang hun leven op het spel hebben gezet, omdat ze aan onze zijde gestreden hebben voor een Afghanistan dat uiteindelijk niet is geworden wat we ervan verwacht hadden. Op dat vlak ben ik heel trots dat we deze missie, samen met heel veel Europese collega's, hebben kunnen organiseren en daar goed voor hebben samengewerkt.

En ce qui concerne les personnes évacuées, conformément à la décision du kern du 16 août, à côté des Belges et de leur famille, des Afghans ont été évacués par la Belgique pour des raisons humanitaires. Outre les Afghans qui ont travaillé pour nos services militaires ou consulaires en Afghanistan, les catégories de personnes suivantes sont concernées: les Afghans qui ont travaillé pour des organisations internationales, européennes ou nationales (par exemple, l'OTAN) ou des ONG (par exemple, Moeders voor Vrede); les Afghans qui luttent pour les droits de l'homme et les droits des femmes et qui courent un risque plus élevé de persécution par les talibans. Il s'agit toujours d'organisations fiables qui nous ont contactés et ont clairement indiqué qui étaient leurs employés afghans, par exemple l'institution nationale afghane des droits de l'homme, les organisations des Nations Unies sur le terrain ou les ONG qui y sont actives comme Mothers for Peace, une organisation belge qui lutte pour les droits des femmes.

Pour ce qui est des dossiers individuels, il s'agit souvent de personnes ayant un profil élevé, connues pour leurs activités et courant donc un risque élevé.

Ik meen dat het belangrijk is dat aan te geven.

Dans toutes les catégories, la préférence a été donnée aux personnes qui ont déjà des liens avec la Belgique. La liste d'évacuation totale comprenait évidemment aussi des Belges avec leur famille et des Afghans ayant un statut de séjour en Belgique, et leur famille. Il y a donc bien de la famille parmi ces personnes qui pourraient rentrer dans les critères de regroupement familial. Les évacués qui ne rentrent pas dans ces critères sont assistés pour introduire une demande de protection internationale et leur séjour en

Belgique est alors couvert par cette procédure.

Het is dus belangrijk om te wijzen op de manier waarop we te werk zijn gegaan, namelijk in samenwerking met een aantal internationale organisaties. Als er wordt verwezen naar een operatie in het verleden, namelijk naar de operatie-Kucam, dan gaat het over meer dan de kritiek op het feit dat mensen van het ene naar het andere land zijn doorgereisd zonder in België asiel te vragen. Het gaat ook over het feit dat er werd samengewerkt met iemand die geen deel uitmaakt van een officiële, internationale organisatie, met een degelijke screening door de Dienst Vreemdelingenzaken en met alle procedures die bestaan en over het feit dat die lijst uiteindelijk werd samengesteld door één individu. Het was niet mijn bedoeling om dat te vermelden, maar als de vergelijking wordt gemaakt, dan zet ik toch graag even de puntjes op de i.

U hebt mij ook gevraagd naar de veiligheidsscreening van de geëvacueerden. Alle geëvacueerden werden gescreend door de Dienst Vreemdelingenzaken, de Veiligheid van de Staat, ADIV, OCAD en de federale politie en werden door de SIS- en Evibeldatabanken gehaald. Er waren geen Afghanen die gekend waren voor feiten gerelateerd aan terrorisme of de bedreiging van de openbare orde.

Voor personen die zouden doorreizen, kan de Dublinverordening worden toegepast. Zowel een visum als eventuele vingerafdrukken laten dit dan ook toe. Het is inderdaad niet de bedoeling dat België zomaar de verantwoordelijkheid opneemt voor personen die door andere landen werden geëvacueerd en die niet op een Belgische evacuatielijst stonden of geen banden hebben met ons land.

U vraagt mij naar het aantal visumaanvragen. Daarbij is het belangrijk een onderscheid te maken tussen een e-mail die wordt verstuurd naar het kabinet en een formele visumaanvraag die werd ingediend via de diplomatieke post in Islamabad.

In de mailbox van mijn kabinet bijvoorbeeld kregen we sinds half augustus duizenden e-mails van mensen die vragen hebben over de situatie in Afghanistan, over de procedures en over wanneer de situatie in Afghanistan ooit zou verbeteren. Dat zijn mensen die terecht met heel veel ongerustheden zitten en ons daarvoor contacteren. Als het gaat over het aantal visumaanvragen, dan kijk ik daarvoor niet naar mails, maar eerder naar formele visumaanvragen. Er werden in augustus 41 aanvragen visa C met motief humanitaire redenen, 83 aanvragen visa D met motief humanitaire redenen en 69 aanvragen met motief humanitaire redenen-verruimde gezinshereniging ingediend bij de diplomatieke post in Islamabad.

De toute façon, il était pratiquement impossible de délivrer des visas pour les évacuer. Pour le reste, l'Office des étrangers a donné son accord pour 45 visas humanitaires durant le mois d'août. Comme l'ont déjà mentionné certains membres de la commission, au moment de l'opération, il était logique qu'on n'allait pas demander à quelqu'un d'attendre plusieurs semaines avant d'évacuer en pleine crise. On a donc fait le nécessaire.

Au niveau de l'Union européenne, les ministres de l'Intérieur se sont réunis pour discuter de l'évolution de la situation en Afghanistan, plus particulièrement en ce qui concerne les implications potentielles dans les domaines de la protection internationale, de la migration et bien évidemment aussi de la sécurité de chacun et de la sécurité pour l'Union européenne et pour la Belgique. Le Conseil a adopté une déclaration à ce sujet. La Commission va planifier une conférence sur le thème de l'Afghanistan. Il n'y pas encore d'agenda mais j'imagine qu'on va y discuter des possibilités pour les Afghans de canaux légaux par la voie d'admissions humanitaires, de la réinstallation et l'accueil dans la région autour de l'Afghanistan.

Op Belgisch niveau hebben we nog geen engagementen geformuleerd. We wachten in elk geval de conferentie op Europees niveau af om te bekijken welke engagementen het best kunnen tegemoetkomen aan de noden die er zijn.

Zo is hervestiging geen goede manier om Afghanen te helpen die, of nog in Afghanistan zijn, of net hun land ontvlucht zijn voor vervolging. Hervestigingsprogramma's in samenwerking met UNHCR richten zich namelijk op vluchtelingen die reeds lange tijd in een bepaald land verblijven zonder enig toekomstperspectief.

Naast hervestiging bestaan er andere vormen van legale toegang voor vluchtelingen. Ik zal in elk geval mijn verantwoordelijkheid nemen in het toekennen van humanitaire visa. Niet specifiek voor Afghanen, maar ik zal dat gewoon heel breed blijven bekijken en nadenken over de toepassing voor specifieke profielen, voor specifieke mensen waarvan wij denken dat er een reële vrees op vervolging is, met een band met België en met eigenschappen die maken dat wij ons daar als land over moeten ontfemen.

Wat de bredere problematiek betreft van mensen die vluchten en nood hebben aan bescherming, denk ik dat we verder moeten bekijken hoe we de opvang in de regio kunnen blijven verbeteren. Ik heb het reeds een paar keer gezegd en ik zal het blijven herhalen: 90 % van alle mensen die vluchten voor oorlog en vervolging, zoeken opvang in de regio. Het is ook onze taak om die opvang in de regio te verbeteren en er voor te zorgen dat de mensen niet moeten verder gaan naar een tweede, derde, vierde, vijfde land, maar degelijk worden opgevangen in de regio. Dat kinderen naar school kunnen gaan, dat ouders daar veilig zijn. Ik denk dat het beter is voor iedereen en in de eerste plaats voor mensen die vluchten dat die meteen in een van de buurlanden of in de regio de nodige bescherming kunnen vinden.

09.05 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, enkele elementen van antwoord.

Ten eerste heb ik genoteerd dat er voor het oprichten van een humanitair visumprogramma en het inleggen van een humanitaire luchtbrug nog geen beslissing is genomen. Dat blijft dus voorlopig onbeslist, u wacht nog op een aantal elementen vooraleer u al dan niet dat initiatief zult nemen. Dat lijkt me belangrijk om te weten, want u hebt duizenden e-mails ontvangen en natuurlijk zullen er heel veel Belgen, maar ook mensen met verblijfsrecht in België, vragen om familie over te brengen. Daarover blijft mijn vraag: wat is het standpunt van de regering? Voorlopig is er nog geen, dat moet dus verder uitgeklaard worden en ik zal blijven navragen hoe de vork in de steel zit.

Ten tweede: u verwijst altijd naar het feit dat u mensenrechtenverdedigers en journalisten gered hebt, maar dat is natuurlijk het probleem niet. Ik heb me vooral geërgerd aan het feit dat er op die manier erkende vluchtelingen zijn binnengevlogen. Dat vind ik gewoon hallucinant. Mijn vragen daarover zijn nog hangende en ik zal daar nog laten nog op terugkomen. Ik heb ook een vraag over die 49 mensen met verblijfsrecht waarvan mevrouw Wilmès zegt dat ze nog op een evacuatielijst staan: hoeveel erkende vluchtelingen zitten daartussen? Op deze explicietie vraag heb ik geen antwoord gekregen, daarom stel ik ze opnieuw. Dit zijn geen Belgen maar mensen met verblijfsrecht in België. Welk verblijfsrecht is dat? Gaat het om gezinshereniging of zijn het toch erkende vluchtelingen? Wie zijn die mensen?

Daarnaast zegt u dat dit niet met het Kucamverhaal vergelijkbaar is, omdat u met een internationale organisatie werkt. Daar heb ik vragen bij, want als u een humanitaire luchtbrug inroept, dan weet ik niet of er op dat moment nog veel internationale organisaties in Afghanistan actief zullen zijn. Volgens mij is die kans klein. Op dat punt is er alvast geen verschil. Ten tweede is de veiligheidsscreening bij ons voor iedereen gebeurd, dus ook dat gaat compleet niet op. Het punt is wel degelijk dat u ze hier 15 dagen geeft om asiel aan te vragen en het aldus mogelijk maakt dat ze doorreizen. U heeft geen Eurodac-vingerafdrucken afgenomen toen ze binnenkwamen. Het zou dus perfect kunnen, en het zal ongetwijfeld al gebeurd zijn, dat er van die 1.400 mensen een heel aantal is doorgereisd zonder dat we enig idee hebben naar welk land. Die vergelijking gaat dus voor 100 % op, ik zie hoegenaamd geen verschil.

Er is een commissie geweest – u mag zoveel lachen als u wilt, ik zit hier al langer dan u – met een aantal aanbevelingen, waaronder de aanbeveling ervoor te zorgen dat vluchtelingen niet meer kunnen doorreizen na aankomst. Ze moeten onmiddellijk een luchthavencheck-up krijgen en onmiddellijk asiel aanvragen in België. U hebt ze 15 dagen gegeven. Ze kunnen dus perfect doorreizen. U heeft geen vingerafdrucken van hen afgenomen, dus u zult niet eens weten waar ze zijn. Dat is precies hetzelfde wat mij verweten is, dat vind ik bijzonder cynisch. U mag zoveel lachen als u wilt, ik weet heel goed waar het toen over ging, u zat hier toen niet eens. Ik denk dat ik dat dossier een beetje ken, ik heb het toch een beetje gevolgd.

Daarnaast zegt u dat ieder van die 1.400 mensen viervoudig gescreend is en dat niemand een hit heeft gehad. Ik neem daar akte van, des te beter. Ook daar blijft natuurlijk de vraag of die mensen een band hebben met België. Die screening is nodig maar niet noodzakelijk sluitend. Ik begrijp dat we als overheid niet meer kunnen doen dan dat. Des te beter dat er daar geen negatieve hits zijn geweest.

Tot slot blijf ik met een aantal vragen zitten. U zegt dat DVZ in augustus 45 humanitaire visa heeft uitgereikt. We hebben dan gedaan wat we moesten doen, ik neem aan dat die mensen dan zijn ingevlogen. Daarnaast zijn er nog 41 visa C, 83 visa D, en 69 visa voor gezinshereniging lopende. Die liggen bij uw administratie in Islamabad, veronderstel ik, om te bekijken of die mensen nog kunnen worden ingevlogen. Tot daar.

09.06 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, beaucoup de choses intéressantes ont été dites et vos réponses ont généré beaucoup de nouvelles questions. J'étais très intéressé par les grandes lignes qui étaient au programme d'une éventuelle réunion européenne, dont la réinstallation bien sûr. À ce

sujet, vous avez raison de rappeler que plus de 90 % des personnes restent dans des pays limitrophes, que ce soit en Afghanistan ou ailleurs, contrairement à ce que d'aucuns prétendent.

Toutefois, il y a un lien entre un programme de réinstallation et cette question locale. Voyez, par exemple, le Liban ou d'autres pays qui accueillent une grande part de réfugiés! Parfois des programmes de réinstallation peuvent permettre de soulager des pays limitrophes afin qu'ils puissent accueillir de nouvelles vagues liées à d'autres contextes, avec des personnes qui n'ont aucune perspective de réinstallation dans leur pays d'origine. Pour le coup, je ne suis pas certain que les Hazaras qui vivent au Pakistan aient une perspective avec les Talibans dans les prochaines semaines.

La Belgique a fait ce qu'elle pouvait. L'opération mise en place a été gérée de la meilleure manière possible. Certes, des personnes demeurées sur place sont en danger. Il faut se rendre compte que nous avons des obligations morales, juridiques, internationales envers elles et c'est là que le niveau européen intervient. Ce n'est pas la Belgique qui va répondre à la mise en danger de ces centaines de milliers d'Afghans, mais une réponse européenne doit intervenir sur la question.

Je dois interpellier votre collègue, Mme Wilmès, sur la question du Pakistan et des services consulaires belges au Pakistan. Beaucoup de familles, qui étaient candidates au regroupement familial et ayant reçu une réponse favorable en la matière, ont été invitées à se rendre à Islamabad pour recevoir leur visa. Mais il est très compliqué, lorsque vous vivez à Kaboul pour l'instant, de se rendre à Islamabad. Par ailleurs, le Pakistan ne laisse pas partir des gens sans un cachet à la frontière entre l'Afghanistan et le Pakistan. Des problèmes vont donc se poser et une coordination sera nécessaire avec votre collègue, Mme Wilmès.

09.07 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer Madhi, u hebt een aantal elementen opgesomd die gebruikt werden bij de beoordeling om mensen al dan niet naar België te evacueren. Ik hoorde ook dat die elementen in de toekomst zouden worden gebruikt om te beslissen welke mensen er bijkomend kunnen worden geëvacueerd. Ik vraag mij dan toch af hoe dat nu zit. Hoeveel mensen bent u nog van plan te evacueren? Als we die elementen immers breed gaan interpreteren dan komen er nogal wat van die 38 of 39 miljoen Afghanen in aanmerking. Ik denk niet dat we die allemaal zouden kunnen opvangen.

U had het over de conferentie op Europees niveau en u wil daar geen voorafname op doen, maar u zegt wel dat ons engagement moet worden afgesteld op basis van de noden. Echter, die noden kunnen natuurlijk worden geïnterpreteerd zoals men wil. De noden volgens uw groene coalitiepartners zijn "iedereen opvangen die bescherming nodig heeft". Dat zijn natuurlijk behoorlijk wat mensen. Als ik uw liberale collega's hoor, uit monde van Goedele Liekens, dan gaat het over alle vrouwen die geen hoger onderwijs kunnen genieten. Opnieuw, dat gaat over 20 miljoen Afghaanse vrouwen. Ik denk niet dat we die mensen allemaal kunnen opvangen, als dat de nood zou blijken.

U zegt dat de screening negatief was voor alle 1.400 mensen die zijn geëvacueerd, ik vraag me dan af of die screening wel grondig genoeg is gebeurd? Onderzoekt die screening of er mensen zijn die religieus geweld plegen, want in Oostenrijk blijkt dit toch een serieus probleem te zijn?

Mijnheer Madhi, in uw antwoord zegt u dat mensen niet naar een tweede of derde of vierde of vijfde land moeten doorreizen om veilig te kunnen zijn. U hebt het dan over die Afghaanse context. Als iemand evenwel beslist om van Afghanistan naar Iran te vluchten, naar Turkije te vluchten, naar Bulgarije, naar Roemenië, naar Hongarije, naar Oostenrijk, naar Duitsland en dan pas naar België – en vaak zelfs nog naar het Verenigd Koninkrijk –, dan gaat u mij toch niet zeggen dat zij dat doen omwille van de veiligheid? Dan doen ze dat voor het geld, voor de sociale zekerheid, voor het land van melk en honing dat België voor die mensen is. Laten we daarover eerlijk blijven.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Questions jointes de

- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les MENA" (55020719C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'augmentation du nombre de MENA à Bruxelles" (55020880C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les MENA" (55020953C)

10 Samengevoegde vragen van

- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De NBMV's" (55020719C)

- **Simon Moutquin** **aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij)** over "**De stijging van het aantal NBMV's in Brussel**" (55020880C)
- **Greet Daems** **aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij)** over "**De NBMV's**" (55020953C)

10.01 Hervé Rigot (PS): Les associations alertent sur la situation particulièrement alarmante des MENA, en particulier à Bruxelles. Leur situation s'aggrave depuis des mois et de plus en plus de jeunes – je dirais même de très jeunes, dont des mineurs de 9 ans – se retrouvent dans les rues de Bruxelles.

Les places MENA sont complètement saturées au sein du réseau d'accueil de Fedasil. Il n'y a plus de places disponibles en première phase. Des matelas sont même posés au sol dans les Centres d'Orientation et d'Observation (COO) et les désignations doivent se faire directement vers la seconde phase. Ce n'est évidemment pas un service que l'on rend aux mineurs, mais cela permet au moins d'éviter que ceux-ci soient à la rue ou dans l'attente d'une place.

Il faut apporter des réponses rapides à une situation alarmante dans l'intérêt supérieur des enfants.

Quelles sont les alternatives que vous allez prendre à court et à moyen terme?

Combien de MENA sont-ils recensés par le service de tutelle et combien sont-ils hébergés?

Vu l'indisponibilité des places réservées aux MENA, quelles solutions pouvez-vous apporter pour libérer des places? S'agira-t-il de prendre des places dans le quota adultes ou d'ouvrir de nouvelles places?

Quelle politique est-elle mise en œuvre pour sensibiliser les jeunes qui ne rentrent pas dans le réseau alors qu'ils ont le droit d'y rentrer pour être pris en charge? Nous le savons car nous nous retrouvons dans ce cas avec les sans-papiers à Bruxelles. Nous rencontrons la même difficulté avec les MENA trans migrants partout en Belgique. Je fais aussi face à ce cas à Waremmé.

Quels sont les projets et les résultats concernant les MENA qui se maintiennent en danger en ne demandant pas de protection internationale?

Avec votre collègue ministre de la Justice, des pistes de solutions sont-elles abordées concernant l'hébergement de mineurs qui arrivent sur le territoire dans l'attente d'un tuteur non essentiel pour leur accompagnement et leur bien-être?

10.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, mon collègue M. Rigot a déjà abordé l'essentiel du dossier, mais j'aimerais poser deux questions en particulier. Le 6 septembre, vous avez mentionné sur une radio belge le fait que des discussions étaient en cours avec le Maroc pour permettre le rapatriement de MENA vers ce pays. De quelle discussion s'agissait-il? Nous avons aussi des obligations spécifiques envers les MENA.

Cette question se trouve au croisement de plusieurs compétences, avec les fédérations et les Communautés qui sont compétentes pour traiter des mineurs en danger. Pourrait-elle être évoquée lors de la prochaine ou première Conférence interministérielle Migration?

10.03 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Chers collègues, je partage vos préoccupations au sujet des difficultés de l'accueil des MENA, groupe très vulnérable. C'est la raison pour laquelle ce thème sera inscrit à l'ordre du jour de l'Asile, Migration et Intégration. On en fera une priorité, monsieur Moutquin.

Entre le 1er janvier et le 31 août 2021, Fedasil a offert une place d'accueil à 2081 MENA se présentant au centre d'arrivée ou orienté vers les centres par les services de tutelle.

Depuis l'été 2020, Fedasil a pris en urgence de nombreuses mesures pour augmenter sa capacité d'accueil de MENA comme l'augmentation de la capacité d'accueil dans tous les centres d'orientation et d'observation, la mise à disposition de places temporaires dans le centre d'arrivée et de places d'observation et d'orientation dans le centre d'Overijse et la création de nouvelles places d'accueil en collaboration avec le Samu social.

Fedasil ne cesse d'augmenter ses capacités d'accueil pour les MENA: en première phase d'accueil, avec l'ouverture prochaine d'un nouveau centre d'observation et d'orientation à Auderghem; en seconde et

troisième phase d'accueil avec une augmentation prévue de la capacité d'accueil.

Pour les plus jeunes et les plus vulnérables d'entre eux, il existe une collaboration avec les Communautés depuis 2016. Des propositions concrètes sont actuellement discutées afin d'augmenter la capacité d'accueil pour ce groupe particulier. Les crédits nécessaires ont été prévus pour assurer un nombre de places suffisant de places d'accueil pour les mineurs non accompagnés.

Pour les jeunes en transit, Fedasil finance depuis 2019 le projet "XTRA MENA" dont l'objectif est l'accompagnement intensif des MENA en transit par l'information de tous les aspects et de la protection des MENA en Belgique, en sensibilisant, soutenant et formant les acteurs et les professionnels de première ligne et par le développement d'une proposition d'accueil adapté pour les MENA vulnérables en transit en vue de leur entrée dans le réseau d'accueil officiel.

Pour les MENA avec un profil de rue, mon cabinet a initié des concertations avec Fedasil et les acteurs communautaires, régionaux et locaux ainsi qu'avec les acteurs du terrain afin de pouvoir offrir un premier accueil le plus adapté aux besoins spécifiques de ces mineurs.

Voor deze doelgroep is mijn kabinet al in overleg geweest met onder meer de kabinetten van minister-president Vervoort en van minister Maron. Dit overleg is steeds constructief, iedereen is voorstander van een oplossing voor deze kinderen.

Fedasil collabore étroitement avec les services de tutelle afin de pouvoir organiser au mieux et au plus vite l'identification des MENA sur la minorité desquels les autorités compétentes ont émis un doute. Une identification rapide permet une orientation efficace vers la deuxième phase de ces personnes accueillies dans la première phase d'accueil.

Monsieur Moutquin, vous m'interrogez également sur le retour des MENA marocains. Un groupe de travail a été lancé pour revoir le *memorandum of understanding* avec le Maroc dans son ensemble. La révision inclura donc aussi les mineurs. Il est important de réaliser que pour certains mineurs non accompagnés, le retour peut être la solution durable. La réunification avec la famille dans le pays d'origine est souvent dans l'intérêt supérieur de l'enfant, ce qui est notre première préoccupation. C'est de cela qu'il faut tenir compte dans cette analyse.

Het is uiteraard belangrijk om eerst het vertrouwen te hebben van minderjarigen, om zo te werken aan een duurzame oplossing. Er is geenszins sprake over een gedwongen terugkeer van die niet-begeleide minderjarigen.

Personnellement, je suis quelque peu déçu par les communications de certaines organisations selon lesquelles il faut garantir l'accueil des mineurs non accompagnés. Bien sûr! Comme cela été dit par plusieurs membres de la commission, les compétences sont partagées non seulement entre les Régions et le fédéral, mais également au niveau fédéral. Je n'ai pas envie de pointer du doigt l'un ou l'autre. Nous devons collaborer et avancer. C'est la raison pour laquelle nous avons cette Conférence interministérielle. Aucun enfant ne doit dormir dans la rue. C'est ma préoccupation première et celle de tous ceux qui se trouvent dans cette commission, me semble-t-il.

10.04 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

Je ne doutais pas une seule seconde que nous partagions la même volonté d'être très attentifs et de respecter l'intérêt supérieur de l'enfant.

Comme vous l'avez dit, il s'agit de compétences transversales non seulement au niveau fédéral mais également au niveau des entités fédérées. Peut-être pourrait-on envisager la mise en place d'un groupe de travail qui se pencherait sur cette question globale de l'accompagnement des MENA? Avant d'être des étrangers non accompagnés, ils sont mineurs. On pourrait réunir autour de la table les différents ministres compétents, le Délégué général aux droits de l'enfant, le service des Tutelles. Les expertises de terrain nous permettraient peut-être de trouver des réponses aux questions suivantes: comment les sensibiliser à l'accueil? Comment leur venir en aide? Quels messages leur donner? C'est une option que nous pourrions envisager dans le futur.

10.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

Pour ce qui concerne les communications de certaines organisations et associations, on peut réfléchir à leur intensité ou à leur sévérité. Ces gens sont en contact direct avec ces horribles réalités. Ils retrouvent parfois de très jeunes enfants dans la rue, dans des états de danger extrême. Ils communiquent aussi en fonction d'une colère peut-être mal orientée mais qu'il faut pouvoir comprendre.

Lorsque je posais des questions à Mme De Block sur les MENA, il m'était précisé que cette matière relevait des Communautés. Par contre, vous prenez le problème à bras-le-corps dans un dialogue et une concertation au niveau de l'Asile et la Migration. Il est vraiment intéressant de voir cette collaboration et non pas le renvoi de la balle aux autres.

L'intérêt supérieur de l'enfant doit effectivement nous guider. Je me réjouis de constater que notamment dans l'accord de gouvernement, la question des enfants occupe une place importante de même que les politiques qui s'ensuivent.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les formations concernant la qualification des réfugiés" (55020720C)

11 Vraag van Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opleidingen met betrekking tot de kwalificatie van vluchtelingen" (55020720C)

11.01 **Hervé Rigot** (PS): *Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, avec la fuite de milliers d'Afghans, la question de savoir comment leurs qualifications peuvent être évaluées et reconnues figure désormais au premier plan des agendas des autorités de reconnaissance de toute l'Europe.*

Afin de répondre à ces défis, le Passeport européen des qualifications des réfugiés (EQPR) a développé un module de formation spécifique sur les qualifications afghanes.

Cette formation constitue la partie initiale et essentielle du renforcement des capacités des professionnels de la reconnaissance afin de faciliter un traitement efficace, professionnel et équitable des qualifications afghanes dans la période à venir.

Monsieur le secrétaire d'État, permettez-moi de vous poser les questions suivantes. Vos services ont-ils recours à ces formations organisées par l'Union européenne? En Belgique, des évaluations ont-elles lieu selon le processus de "european qualifications passport for refugees" (EQPR) afin de vérifier la qualification des réfugiés en l'absence de documents? Le cas échéant, pouvez-vous indiquer combien de réfugiés participent à ces évaluations et d'où viennent-ils?

11.02 **Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Monsieur le président, monsieur Rigot, l'accès au marché du travail relève de la responsabilité des Régions. Il faudra donc adresser la question aux ministres régionaux compétents.

De mon côté, j'analyserai en tout cas s'il y a des possibilités d'utiliser ce passeport déjà lors de la procédure d'asile. Comme vous le savez, l'activation et l'acquisition des compétences des demandeurs d'asile est un thème auquel j'accorde énormément d'importance. Je veux donc continuer à y travailler à l'avenir.

11.03 **Hervé Rigot** (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Je ne manquerai pas de transmettre cette question à mes collègues au niveau des Régions qui les relayeront auprès des ministres compétents.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Samengevoegde vragen van

- Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De kritiek van de Europese Rekenkamer op het terugkeerbeleid van de EU " (55020784C)

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Visumsancties

tegen onwillige derde landen" (55020873C)

- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De visumsancties tegen derde landen" (55020909C)

- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Europese migratiepact" (55020910C)

- Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het aanklappende terugkeerbeleid" (55020536C)

12 Questions jointes de

- Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les critiques de la Cour des comptes européenne concernant la politique de retour de l'UE" (55020784C)

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les sanctions au niveau de l'octroi de visas pour les pays tiers récalcitrants" (55020873C)

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le recours à des sanctions en matière d'octroi de visas contre des pays tiers" (55020909C)

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le pacte européen sur la migration et l'asile" (55020910C)

- Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La politique de retour active" (55020536C)

De **voorzitter**: De heer Vandenput is onderweg.

12.01 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u verklaarde zich meermaals een voorstander van de door de EU geplande visumsancties voor landen die weigeren om hun illegaal in dit land verblijvende onderdanen terug te nemen. Daarbij was er sprake van dat de betreffende sancties reeds vanaf deze zomer in voege zouden kunnen treden. Ondertussen is de herfst begonnen, maar hebben we van die plannen helaas nog maar weinig vernomen. Zeker gezien de onmiskenbare toename van de illegale migratie naar onze contreien, lijkt enige spoed en vooral daadkracht daarin aangewezen.

Mijnheer de staatssecretaris, daarom vraag ik u naar een stand van zaken over de aangekondigde visumsancties. Waarom zijn de betreffende sancties tegen onwillige landen tot op heden nog steeds niet van kracht? Wanneer mogen we wel concrete maatregelen verwachten?

Zijn er voor bepaalde landen die wel goed meewerken reeds visumgunsten voorzien? Ook dat is best mogelijk.

12.02 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijn twee mondelinge vragen die onder dit agendapunt zijn samengevoegd, hebben niet echt dezelfde inhoud, maar ik zal ze toch samen stellen.

Mijnheer de staatssecretaris, omtrent de visumsancties sluit ik mij aan bij de vraag van de heer Van Langenhove. We zien veel beloftes, maar uiteraard weinig uitkomst. Waar blijven die sancties?

Hebt u in verband met de bilaterale terugnameakkoorden al overleg gehad? Zo ja, met welke landen en wat is de uitkomst? Welk overleg hebt u nog gepland?

U hebt illegalen moeten vrijlaten uit gesloten centra ten gevolge van het feit dat het land van herkomst weigert om zijn eigen onderdanen terug te nemen. Over hoeveel personen gaat het? Hoeveel van hen hebben een strafblad? Graag had ik een overzicht per persoon voor de feiten waarvoor die bekendstaat en voor welke feiten die veroordeeld is, telkens met vermelding van de nationaliteit.

Mijn tweede vraag gaat over het Europees migratiepact. Het Europees migratie- en terugkeerbeleid is dramatisch. De Europese Rekenkamer publiceerde vorige week een rapport waaruit ik duidelijk concludeer dat het EU-terugkeerbeleid faalt en illegale migratie en smokkel eigenlijk eerder aanmoedigt dan ontraadt. Dat is natuurlijk bijzonder pijnlijk. Dat rapport bevestigt dat het dweilen is met de kraan open. Het huidige model is compleet failliet en kan nooit efficiënt zijn. Integendeel, het leidt tot bijzonder veel ergernis, terecht, ook bij veel mensen die dat van dichtbij opvolgen, zonder daarom in fake nieuws te vallen. Wie de feiten en cijfers kent, op basis van *hard news*, weet dat het gewoonweg niet werkt en ook niet kan werken. Het is echt bijzonder problematisch.

Het kan interessant zijn om medewerkers van de Europese Rekenkamer in onze commissie te horen.

Vanmorgen heb ik onze commissievoorzitter een brief gestuurd met de vraag of dit in de regeling van de werkzaamheden besproken kan worden. Dan kunnen we met de mensen zelf in discussie gaan en vooral luisteren naar hun besluiten en oplossingen.

Als reactie op het rapport stelt u dat het Europese migratiepact nodig is. Sinds de voorstelling van dat pact blijkt er echter bitter weinig vooruitgang te zijn in dit dossier. Europees commissievoorzitter von der Leyen had het in haar State of the Union amper over de migratieproblematiek, terwijl ze er twee jaar geleden nog haar prioriteit van maakte en er twee Europese commissarissen mee belastte. Daar schiet nu niets meer van over, wat pijnlijk is voor de Europese commissie.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen over het Europese asiel- en migratiepact? Welk tijdspad is er vooropgesteld? Welke hervormingen zullen volgens u de illegale migratie en mensensmokkel tegengaan?

12.03 Tim Vandenput (Open Vld): Ik had twee verschillende vragen ingediend, maar die werden samengevoegd.

De ene betreft het rapport van de Europese Rekenkamer. Wat vindt u daarvan? Ik vind het voorstel van de heer Francken in dat verband goed, namelijk om die mensen eens uit te nodigen in de commissie en naar hun oplossingen te luisteren.

Mijn tweede vraag ging over het aanklampende terugkeerbeleid. Ik vraag meer bepaald cijfergegevens en daarom wens ik ook te verwijzen naar mijn schriftelijke vraag.

Op 26 mei van dit jaar kondigde u in deze commissie uw prioritaire werven aan voor de komende jaren. Eén van de prioriteiten is het inzetten op een 'aanklampend terugkeerbeleid'. Zeer belangrijk want het terugkeerbeleid loopt al jarenlang stroef en de terugkeercijfers zijn te laag. De redenen hiervoor zijn gekend: personeelstekorten bij de luchtvaartpolitie en DVZ, de soms stroeve samenwerkingen tussen de betrokken diensten, het afsluiten van readmissie-akkoorden, enzovoort.

Uw plan voor een 'aanklampend terugkeerbeleid' is ambitieus en noodzakelijk. U kondigde op 26 mei in dat kader aan dat er 101 extra personeelsleden aangeworven gingen worden. Ook de SEFOR-procedure (sensibilisering, follow-up en return) zou vernieuwd worden en er zouden 'regionale kantoren voor terugkeerbegeleiding' komen

Ik heb daarom volgende vragen voor u:

Hoeveel vacatures van de 101 personeelsleden, waarvan 90 terugkeerbegeleiders en 11 personeelsleden voor het reach out team, zijn momenteel al ingevuld?

U voorziet 2 à 3 terugkeer kantoren per provincie. Waar zullen deze bureaus geplaatst worden?

Op welke manier zullen de medewerkers van de terugkeerbureaus samenwerken met de lokale gemeenten?

Hoever staat men met de aanpassing van de SEFOR-procedure?

Zal er in dat kader ook een update of aanpassing komen aan de omzendbrief van 10 juni 2011 betreffende de bevoegdheden van de Burgemeester in het kader van de verwijdering van een onderdaan van een derde land (B.S. 16 juni 2011)?

Zo ja, binnen welke termijn beoogt u dan de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad?

De terugkeerbegeleiders van DVZ zullen de gemeenten ondersteunen na het afleveren van het 'bevel om het grondgebied te verlaten'. Hoe zal deze samenwerking concreet verlopen?

12.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Dank u wel, collega's, voor de vragen.

Zoals jullie weten, ben ik van mening dat wij nood hebben aan een eenduidig Europees beleid met precieze afspraken over screening en controle aan de buitengrenzen. Er wordt al een tijdje over het Europees asiel- en migratiepact onderhandeld en de frustratie wordt gedeeld dat het sneller moet gaan en het systeem waarmee we vandaag werken er niet voor zorgt dat wij komen tot gecontroleerde migratie zoals dat moet.

Dat is ook de reden waarom Europa werk moet maken van een betere samenwerking en een Europees asiel- en migratiepact dat zorgt voor een kentering en een beter beleid.

Dat wil zeggen dat voor de verschillende deelaspecten afzonderlijke juridische procedures gevolgd worden in deze onderhandelingen. Ik verklaarde al voor deze commissie dat er onder het Portugees voorzitterschap kleinere successen zijn geboekt rond legale migratie, rond de externe dimensie en, niet in het minst, rond het akkoord over de oprichting van een volwaardig Europees asielagentschap. Dat is binnen die kleinere

stappen de grootste stap die gezet is. Vooral ook omdat het essentieel deel uitmaakte van het grote asiel- en migratiepact waarvan alle landen zeiden dat het alles of niets was. We moeten dat openbreken en stap voor stap resultaten boeken. Dat Europees asielagentschap is een eerste belangrijke stap.

Het volgende is Eurodac. Ik heb dat reeds een aantal keren vermeld op Europese vergaderingen. We moeten er voor zorgen dat we biometrische en andere gegevens over personen beter uitwisselen. Daar zijn belangrijke stappen in te zetten.

Met het versterken van de buitengrenzen is Europa bezig, maar eerder op nationaal niveau dan op Europees niveau. Daar moet Europa verder aan werken.

Dan zwijg ik nog over de terugkeer, waar we heel goed zijn om 27 keer te gaan onderhandelen met een land van herkomst, in plaats van de krachten te bundelen en als Europa met een sterkere stem te spreken. Het zij zo.

Gedwongen terugkeer is het sluitstuk van het migratiebeleid en het rapport van de Rekenkamer is heel interessant. Het vermeldt onder andere dat de vrijwillige terugkeer onvoldoende benut wordt en daar waar er re-integratiesteun gebruikt wordt er ook betere terugkeer is. Dat bespreken we verder in het Europese integratiepact. Dit moeten we doen door ook naast de re-integratiesteun en vrijwillige terugkeer ook rond gedwongen terugkeer te zorgen voor betere terugkeerakkoorden. Alles goed en wel, zo lang het kleine België en zelfs het kleine Frankrijk en alle andere Europese landen individueel onderhandelen zal men nooit komen tot het totaal gewenst scenario. Men moet met één stem leren spreken. Op dat vlak beweegt er af en toe iets op Europees niveau. Dat gaat niet snel genoeg, maar ik hoop dat wij daar in de komende maanden verandering in zien.

Daarnaast heb ik de aanbevelingen uit het rapport met betrekking tot een pragmatische benadering goed genoteerd. Het hebben van een terugkeerakkoord op zich zegt niet altijd veel over de terugkeerrelaties met het land van herkomst. Ik wil er dus vooral voor zorgen dat, als wij een akkoord sluiten, die akkoorden duurzaam en effectief zijn en tot resultaten leiden. Mijn diensten onderhandelen momenteel zowel bilateraal als op Beneluxniveau met verschillende landen over terugnameakkoorden.

Wat de visumsancties betreft, heeft de Raad in maart aan de Europese Commissie het mandaat gegeven om conform artikel 25.a van de Visumcode diplomatieke gesprekken aan te knopen met een selectie van prioritaire landen. Op basis van de uitkomst van die gesprekken kan de Europese Commissie visumsancties voorstellen aan de Raad, zoals ik zei. De Europese Commissie zei dat zij tegen het einde van de zomer voorstellen wil kunnen doen inzake visumsancties aan de Raad. De Europese Commissie heeft de lidstaten voor het zomerreces dan ook een aantal voorstellen voorgelegd.

Het is dus te verwachten dat het volgende Sloveense voorzitterschap die voorstellen naar het niveau van de Raad tilt om daar de voorstellen te bespreken en hierover knopen door te hakken. De Europese Commissie heeft dus haar werk gedaan. Ik heb niet gezegd dat de Europese Commissie eenzijdig zal beslissen waar en wanneer wij welke visumsancties zullen toepassen, want dat is niet de taak van de Europese Commissie. Het is haar taak om een aantal voorstellen te doen. Nu bevinden die voorstellen zich op het niveau van de Raad, waar knopen moeten worden doorgehakt. Dat wil ik graag benadrukken. Ik begrijp de frustratie over het Europese besluitvormingsproces. Geloof mij vrij dat u daarvoor in mij een medestander vindt, maar in dezen heeft de Europese Commissie wel gedaan wat zij gezegd had.

Er werd mij ook gevraagd of dat mechanisme ook kan worden gebruikt om voordelen te geven aan derde landen die meewerken aan de terugkeer. Dat kan inderdaad, maar de Europese Commissie heeft nog geen voorstellen gedaan over het toekennen van dergelijke voordelen.

Mijnheer Vandenput, wat betreft de terugkeerbegeleiding van personen in onwettig verblijf op het grondgebied hebt u een aantal interessante vragen gesteld. De aanklappende terugkeerbegeleiding door de dienst Vreemdelingenzaken heet voortaan de individual case management support (ICAM), waarbij iedere persoon individueel wordt opgevolgd.

Binnen die ICAM-procedure zullen verschillende doelgroepen worden begeleid. Het gaat om individuele vreemdelingen, families met minderjarige kinderen in onwettig verblijf, uitgeprocedeerde verzoekers om internationale bescherming die in de open terugkeerplaatsen van de opvangcentra van Fedasil verblijven en zo verder.

Op 1 juni 2021 werd binnen de Dienst Vreemdelingenzaken een nieuwe afdeling opgericht die instaat voor deze nieuwe aanpak, de afdeling alternatieven voor detentie. Deze nieuwe afdeling is in volle opstart en begin september werd de dienst met drie personen versterkt via de interne mobiliteit. Momenteel zijn er 11 ICAM-begeleiders werkzaam en de externe selecties zijn intussen afgerond. Er waren in totaal 1.315 kandidaten waaruit 64 laureaten geselecteerd werden. Men bekijkt momenteel met de laureaten wanneer ze in dienst kunnen treden. De eerste indiensttreding is waarschijnlijk gepland vanaf 1 november.

Er werd zojuist ook een vraag gesteld over de 700 medewerkers. Ik vergat toen te vermelden dat er in totaal 3.730 kandidaten waren. Zelfs bij krapte in de arbeidsmarkt zijn er dus 3.730 mensen geïnteresseerd om voor de overheid te werken in de asiel- en migratiediensten. Dat is een teken dat er veel mensen zijn die willen meewerken aan een beter asiel- en migratiebeleid. Ik ben bijzonder trots op het werk van de diensten om mensen te motiveren. Dat is een goede zaak.

Het is belangrijk dat de ICAM-begeleiders fysiek aanwezig zijn in de grote steden, op verschillende locaties. Er zullen regionale contactpunten worden opgericht in alle provincies, om begeleiding dichtbij de mensen te kunnen voorzien. Om snel te kunnen schakelen wordt in eerste instantie de voorkeur wordt gegeven aan de inrichting van een gespreksruimte binnen een bestaande setting, waar reeds gebruik wordt gemaakt van gespreksruimtes met een loketfunctie. De Dienst Vreemdelingenzaken is momenteel volop bezig met de zoektocht naar locaties die tegemoetkomen aan de noden op het terrein. Op dit ogenblik worden de belangrijke partners, zowel interne als externe, in kaart gebracht. De eerste stappen worden gezet om samenwerking op poten te zetten. Om het project te laten slagen, is constructieve samenwerking met alle partners onontbeerlijk.

Een aanklappende aanpak met een intensieve begeleiding op maat van personen in onwettig verblijf die een bevel om het grondgebied te verlaten hebben gekregen, vergt een heel andere aanpak dan wat we tot nu toe hebben gekend. De rol van de gemeenten en de samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken moeten in dit kader dan ook worden nagegaan. Uiteraard blijven de gemeenten een belangrijke partner van de DVZ.

De SEFOR-omzendbrief van 10 juni 2011 zal op korte termijn dan ook worden vervangen door een ICAM support-omzendbrief. Nieuwe vormen van individuele trajectbegeleiding zullen in de nieuwe omzendbrief worden opgenomen en de rol van de ICAM-begeleider zal worden uitgebreid ten opzichte van de rol van de gemeenten. Bovendien zullen de bevoegdheden van alle betrokken actoren worden verduidelijkt. Personen die een bevel om het grondgebied te verlaten hebben ontvangen, betekend door de gemeente, zullen door de ICAM-begeleiders worden uitgenodigd en in de regionale kantoren worden begeleid naar een duurzaam toekomstperspectief. Hierbij worden alle aspecten van de juridisch-administratieve verblijfssituatie in beschouwing genomen. Het gaat dus verder dan loutere informatieverstrekking. Wanneer er geen verblijfsmogelijkheden meer zijn, dan zal de vreemdeling begeleid en voorbereid worden naar vrijwillige terugkeer als het kan. Bij weigering van medewerking, zal de vreemdeling moeten worden teruggestuurd op een gedwongen wijze. De begeleiding gaat bijgevolg veel verder dan de bevoegdheden vermeld in de huidige SEFOR-omzendbrief.

Wat de terugkeerbegeleiders betreft voor personen in onwettig verblijf in de gevangenissen, stelde de heer Vandeput hierover een vraag. Er werden zes interne medewerkers geselecteerd, onder wie er al twee startten, een op 1 oktober start, en drie voor wie de datum nog niet vastgelegd vermits er nog geen vervanging mogelijk is in het centrum, en de werking eerst gegarandeerd moet zijn. Daarnaast werd er nog ook een externe kandidaat geselecteerd. We zoeken dus nog drie externen, we consulteren daarvoor momenteel een reserve. We zijn daar volop mee bezig. Personen met een crimineel verleden zijn een heel belangrijke doelgroep, we moeten daar blijven op focussen. Dat is de eerste groep waarvoor we maximaal moeten inzetten op terugkeer.

Wat betreft de versterking van het beperkte outreachteam van Fedasil, daar zijn ondertussen zes extra personen aangeworven ter versterking.

Er waren ook een heel aantal vragen naar cijfers, daarvoor moet u een schriftelijke vraag indienen. Ik zal mijn administratie vragen om daar zo snel mogelijk werk van te maken.

12.05 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u pleit voor betere samenwerking op Europees niveau. Ik meende in mijn vraag net duidelijk te hebben aangegeven dat het op Europees niveau

mank loopt. Mensen als Ursula von der Leyen en Ylva Johansson stellen dat wij iedereen bescherming moeten bieden die er nood aan heeft. Het gaat dan over vele miljoenen mensen. Nochtans citeer ik hen letterlijk; dat is voor weinig interpretatie vatbaar. Daartegenover zeggen bijvoorbeeld uw christendemocratische collega's uit Oostenrijk dat het genoeg is geweest, zeker als het specifiek gaat over de opvang van nog meer Afghanen in de Europese Unie. Landen als Polen en Hongarije staan eveneens op die strengere migratielijns. Als u wil samenwerken op Europees niveau, dan hoop ik dat het vooral met die tweede groep zal zijn, want dat is de enige groep die volgens mij toekomst heeft, als we zien wat er op ons afkomt.

Inzake de terugnameakkoorden pleit u opnieuw voor een terugnameakkoord op Europees niveau. U zegt dat het veel te moeilijk is om te onderhandelen als klein landje. U noemt zelfs Frankrijk in dat opzicht een klein land. Nochtans is dat in het verleden altijd een zeer groot land geweest, waarmee ik bedoel dat het altijd zeer sterk en goed kon onderhandelen en een zeer goede geschiedenis in de diplomatie heeft. Ik denk niet dat iets ons in de weg staat om terug die toer op te gaan, om terug vanuit een sterke positie te onderhandelen. In dat geval moet u wel alles op tafel durven te leggen, zoals handelsakkoorden, ontwikkelingshulp, visumsancties en visumgunsten. Wanneer u alles wat we hebben in de schaal werpt, hebt u een sterke uitgangspositie om te onderhandelen. Dat is echter exact wat niet gebeurt, deels omdat u gehandicapt bent door het zeer slecht regeerakkoord.

De prioritaire landen zijn al een hele tijd bekend. Ze stonden opgesomd in de Duitse krant *Die Welt*.

Ik kijk erg benieuwd uit naar het resultaat van de Europese Raad, waarnaar u verwijst. Ongetwijfeld zal ik daarna opnieuw vragen stellen in deze commissie.

12.06 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord. Ik zal over de genoemde punten nog een schriftelijke vraag indienen.

Ik kan alleen maar zeggen dat het Europees migratiepact volgens mij een doodgeboren kind is, zolang er geen akkoord bereikt kan worden binnen de drie blokken in de Europese Unie. Het westelijk deel van Europa zegt dat er permanente verantwoordelijkheid moet zijn en dat er voor de Dublinovernames fundamentele oplossingen moeten komen. De Visegradlanden en de oostelijke landen willen gewoon geen migranten en nemen de stelling van een fort Europa in, met de grenzen dicht. Er worden dan ook overal muren of hekken met prikkeldraad gebouwd. Het derde blok zijn de in eerste instantie ontvangende staten, met name Italië en Griekenland, maar ook Spanje. Zij willen de migranten liefst zo snel mogelijk doorgestuurd zien, hen vooral niet ter plaatse houden. Op alle mogelijke manieren zorgen zij ervoor dat de procedures zo lang mogelijk duren en dat er zo weinig mogelijk luxe is. Het geboden basiscomfort is minimaal, met als bedoeling dat het zo onaantrekkelijk is dat er niemand wil komen.

Zolang die knoop niet wordt doorgehakt, zult u altijd rondjes blijven draaien, jaren en jaren.

Europese visumsanctiemaatregelen mogen voor mij, maar dat ontslaat u niet van uw taak zelf iets te doen, zoals collega Van Langenhove al zei.

Ten derde, waarvoor staat ICAM eigenlijk? Dat is de eerste keer dat ik daarvan hoor.

Ik begrijp dat er een nieuwe rondzendbrief komt en dat u medewerkers hebt die zich daarmee bezighouden. Dat is een soort nieuwe safe, begrijp ik, voor een medewerker die specifiek werkt inzake aanklappend terugkeerbeleid. Ik wil het allemaal wel graag horen, en ik hoop dat het lukt. Mensen terugsturen naar de landen van herkomst is bijzonder problematisch. Zelfs de Dublin-overnames door sommige landen liggen stil.

Wij zullen zien of dit alternatief voor detentie effectief in de praktijk zal werken. Wij zullen dit mee opvolgen. Ik zal mijn vragen opnieuw indienen, maar dan als schriftelijke vragen.

12.07 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor uw duidelijke antwoorden. Wat de Europese Rekenkamer betreft, deel ik uw bezorgdheid over het heel trage proces binnen Europa om tot een akkoord te komen.

Wij geloven ook dat een Europees migratiebeleid nodig is. Controles aan de buitengrenzen, de buitengrenzen versterken, en daar de triage doen tussen de mensen die door kunnen reizen en de mensen

die überhaupt niet in aanmerking komen en die de grenzen van Europa dus ook niet moeten oversteken.

Wij steunen u daarin.

Mijnheer de voorzitter, het zou misschien een verrijking zijn als wij de Europese Rekenkamer hier kunnen uitnodigen.

Ik ben blij dat u inzake het aanklampend terugkeerbeleid samen met de DVZ vooruitgang hebt geboekt, door de ICAM-ploegen. Ik begrijp dat die vooral in de stedelijke omgeving zullen zitten, maar ik wil u toch vragen de kleine gemeenten niet te vergeten. Ik wil u een suggestie doen: koop voor die mensen een elektrische fiets of een elektrische wagen opdat zij naar de kleine gemeenten kunnen gaan, want de uitgeprocedeerden zullen nooit de bus nemen van Hoeilaart naar Leuven, bijvoorbeeld, of naar Brussel.

Ga naar die mensen toe. Ga met de sociale diensten van die gemeentebesturen aan de slag om het hen duidelijk te maken. Een gesprek op een locatie waar zij zich veiliger voelen, zal meer helpen dan een uitnodiging voor een gesprek dat er nooit zal komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 **Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toename van meervoudige asielaanvragen" (55020844C)**

13 **Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'augmentation des demandes d'asile multiples" (55020844C)**

13.01 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, uit de cijfers van het CGVS blijkt dat er in de maand augustus maar liefst 2.862 verzoeken om internationale bescherming ingewilligd werden. Dat zijn er 470 meer dan in de maand juli. 772 personen dienden een tweede of volgende asielaanvraag in tegenover 471 in juli.

Meer dan de helft van die mensen die een herhaalde aanvraag indienden, hadden Afghanistan als herkomstland, wat een forse stijging uitmaakt in vergelijking met de maand voordien. De verklaring is wellicht de machtovername door de taliban in Afghanistan, al moet eigenlijk de echte stroom daarvan nog op gang komen.

U verduidelijkt in de media dat die Afghaanse verzoeken tot internationale bescherming niet automatisch groen licht krijgen, omdat het CGVS iedere aanvraag in alle onafhankelijkheid en objectiviteit beoordeelt. Momenteel geldt er een tijdelijke opschorting van deze beoordeling, omdat het CGVS de gewijzigde situatie eerst wil evalueren alvorens nieuwe beslissingen te nemen.

Mijn evidente vraag is of er al geweten is wanneer die evaluatie door het CGVS zal worden afgerond en of u daar een voorafname op kan doen?

Hoe wil u op korte termijn deze toch wel dramatische cijfers doen dalen?

Heel wat Afghanen die hun asielaanvraag reeds afgekeurd zagen, dienen nu een nieuwe aanvraag in. De machtovername van de taliban en de daaropvolgende communicatie van de Belgische regering wordt klaarblijkelijk misbruikt. Hoe zal u dit misbruik beteugelen?

13.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, wat uw eerste vraag betreft, kan het CGVS – dat in alle onafhankelijkheid oordeelt over asielaanvragen – nu nog niet meedelen of de beslissingsstop eind september al dan niet wordt opgeheven. De stop wordt dus wel niet opgeheven voor beslissingen over de erkenning als vluchteling, maar wel voor beslissingen van subsidiaire bescherming. Zij zullen daarover beslissen na het grondige en nodige onderzoek van de veiligheidssituatie in Afghanistan.

Over de meervoudige asielaanvragen kan men veel zaken zeggen. Het is begrijpelijk dat de Afghanen sinds de machtovername door de taliban een nieuw en volgend verzoek indienen. Dat er personen zijn op ons grondgebied die al een negatief antwoord hebben gekregen en hier al jaren zitten en niet zijn teruggekeerd, dat is frustrerend. Die hadden al langer moeten terugkeren. Het is een frustratie om te merken dat er veel

mensen zijn in onwettig verblijf die hier toch blijven.

Men kan zich ook de vraag stellen waar die Afghanen zouden zitten mochten ze teruggekeerd zijn. Het feit dat ze nu een nieuwe asielaanvraag indienen, kan men hen niet kwalijk nemen. Dat wil niet zeggen dat deze wijziging een nieuw relevant element is dat een onderzoek ten gronde van hun nieuw verzoek rechtvaardigt. Het is aan het CGVS en in beroep aan de RVV om dit beoordelen en niet aan mij. Het is niet automatisch zo dat de gewijzigde situatie een nieuw verzoek rechtvaardigt.

De duidelijke stijging van het aantal verzoeken is in eerste instantie een eventueel tijdelijk fenomeen. Het is voorbarig om te spreken van misbruik, maar het is wel aan de asielinstanties – DVZ voor registratie en CGVS voor onderzoek en RVV in beroep – om hun opdracht uit te voeren en dat na te gaan. Daarnaast is het nodig na te gaan of er andere vaststellingen gedaan kunnen worden: eventuele fenomenen van ontwijking of misbruik bijvoorbeeld. Er moet bekeken worden hoe hier het meest effectief op gereageerd kan worden: door een versnelde behandeling van bepaalde doelgroepen om meteen een signaal te geven dat die misbruiken meteen geïdentificeerd worden, door een versterkte inzet op terugkeer van bepaalde groepen, los van de nationaliteit, en ook het aanpakken van bepaalde smokkelnetwerken die hun weg richting België weten te vinden.

Mijn diensten monitoren die fenomenen en zullen daar op gepaste tijd en wijze op reageren.

13.03 Dries Van Langenhove (VB): Dank voor uw uitgebreide antwoord. Ik hoop dat het CGVS niet te lang blijft wachten en overleggen. Het lijkt me niet dat de situatie in Afghanistan in de komende maanden dramatisch zal veranderen. Ook Panjshir zal binnenkort onder controle van de Taliban vallen en ik denk niet dat er nog snel uitdagers aan de horizon zullen opduiken. Het zal dus wellicht een constante worden voor de komende jaren. Ik vermoed dat er daar toch binnenkort een beslissing kan vallen en ik zal daar dan ook binnenkort vragen over stellen.

U zegt dat het voorbarig is om te spreken over misbruik en dat het hier waarschijnlijk zou gaan om een tijdelijk fenomeen. Ik hoop het en we zullen de komende weken en maanden zien of dat klopt. Ik vrees ervoor, maar ik hoop dat u wat dat betreft gelijk hebt.

Ik hoop zeker en vast dat het signaal dat u zou geven tegen misbruik er ook effectief komt. U hebt een aantal suggesties gedaan. Neem ze ter harte, voer ze uit, en zorg voor dat signaal. Als we nu geen krachtadig signaal geven, scheppen we een heel gevaarlijk precedent voor de toekomst dat zou suggereren dat België misbruik tolereert, en dat kan toch niet. Ga er dus voor!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 17 h 02.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.02 uur.*